

Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις

Νόμος υπ' αριθμόν 3918/ ΦΕΚ 31Α/2.3.2011

Παρατίθενται τα άρθρα που αφορούν στο ποσό επιστροφής των φαρμακείων υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, τις ρυθμίσεις για τη λειτουργία των φαρμακείων, καθώς και το ποσοστό κέρδους των φαρμακευτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΦΑΡΜΑΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Άρθρο 34 Καθιέρωση ποσού επιστροφής από ιδιωτικά φαρμακεία υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης 1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου χρησιμοποιούνται οι όροι με την ακόλουθη έννοια:

α) «Κλάδοι Υγείας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (εφεξής Φ.Κ.Α.):»: οι Κλάδοι Υγείας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας ή από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ύστερα από την έναρξη λειτουργίας του όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 του παρόντος νόμου.

β) «Φαρμακεία»: οι ιδιωτικοί φορείς λιανικής πώλησης φαρμακευτικών προϊόντων, που λειτουργούν νομίμως και συνάπτουν συμβάσεις με τους Κλάδους Υγείας των Φ.Κ.Α. ατομικά ή συλλογικά.

γ) «Οφειλές σε φαρμακεία»: τα ποσά που οφείλουν οι Κλάδοι Υγείας των Φ.Κ.Α. προς τα φαρμακεία που

πηγάζουν από την εφαρμογή των μεταξύ τους συμβάσεων και την εκτέλεση των συνταγών φαρμάκων των ασφαλισμένων.

δ) «Εμπρόθεσμη καταβολή»: η απόδοση των οφειλών είτε ως προκαταβολή είτε ως εξόφληση εντός του χρονικού ορίου που ορίζεται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις (π.δ. 121/2008 άρθρο 5 παρ. 1 περ. ε' και ν. 3172/2003 άρθρο 22 παρ. Β 1), το οποίο άρχεται από την ημερομηνία παραλαβής του λογαριασμού του κάθε φαρμακείου από τη φαρμακευτική υπηρεσία του εκάστοτε Κλάδου Υγείας Φ.Κ.Α.

ε) «Αιτούμενο ποσό»: το σύνολο της αξίας του τιμολογίου που υποβάλλει το φαρμακείο προς τον Κλάδο Υγείας Φ.Κ.Α., πριν από την προσθήκη του ΦΠΑ στο τέλος κάθε μήνα.

στ) «Επιστροφή (rebate)»: το ποσό που επιστρέφεται από το φαρμακείο σε κάθε Κλάδο Υγείας Φ.Κ.Α. με βάση καθορισμένη κλίμακα.

2. Καθιερώνεται κλιμακούμενο ποσοστό επί των οφειλών των φαρμακείων υπέρ των Κλάδων Υγείας των Φ.Κ.Α. ως επιστροφή (rebate) για κάθε μήνα, υπό τον όρο εμπρόθεσμης καταβολής αυτών των οφειλών.

Η κλιμάκωση της επιστροφής αφορά το ύψος του αιτούμενου ποσού ανά Κλάδο Υγείας Φ.Κ.Α. Για το χρονικό διάστημα έως την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. το ποσοστό ακολουθεί την εξής προεδευτική διαβάθμιση:

Ύψος αιτούμενου ποσού ανά Κλάδο Υγείας ΦΚΑ	Προεδευτικό ποσοστό επιστροφής επί του ύψους του αιτούμενου ποσού	Τελικό ποσό κλιμακίου	Συνολικό ποσό ανά κλιμάκιο
Από 1€ έως 2.000€	0%	-	-
2.001€-5.000€	1,5%	45	45
5.001€-10.000€	2,5%	125	170
10.001-20.000€	3%	300	470
20.001€-30.000€	4%	400	870
30.001€-40.000€	6%	600	1.470
Πάνω από 40.001€	8%	-	1.470 και πλέον

Μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. το ποσοστό της επιστροφής κλιμακώνεται σύμφωνα με την ακόλουθη προοδευτική διαβάθμιση, ενώ εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ η προοδευτική διαβάθμιση του προηγούμενου πίνακα για τους Φ.Κ.Α. που δεν εντάσσονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:

Ύψος αιτούμενου ποσού ανά Κλάδο Υγείας ΦΚΑ	Προοδευτικό ποσοστό επιστροφής επί του ύψους του αιτούμενου ποσού	Τελικό ποσό κλημάκιου	Συνολικό ποσό ανά κλημάκιο
Από 1€ έως 4.000€	0%	-	-
Από 4.001€ έως 10.000€	1%	60	60
10.001-30.000€	1,5%	150	210
30.001€-40.000€	2%	200	410
40.001€-50.000€	2,5%	250	660
50.001€-60.000€	3%	300	960
60.001€-70.000€	3,5%	350	1.310
70.001€-80.000€	4%	400	1.710
80.001€-100.000€	4,5%	900	2.610
100.001€-120.000€	5%	1.000	3.610
120.001€-140.000€	5,5%	1.100	4.710
140.001€-160.000€	6%	1.200	5.910
Από 160.001€ και πάνω	6,5%	-	5.910 και πλέον

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και μετά από διάστημα τριών μηνών από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά του προηγούμενου πίνακα με σκοπό το τελικό ποσό επιστροφής να είναι ισοδύναμο με το άθροισμα των ποσών που έχουν προκύψει από την εφαρμογή της έκπτωσης για κάθε έναν Φ.Κ.Α. ξεχωριστά.

3. α) Το ποσό της επιστροφής που οφείλτε το φαρμακείο συμπληφίζεται με το ποσό που καταβάλλει εμπρόθεσμα ο Κλάδος Υγείας Φ.Κ.Α. ή ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μετά την έναρξη λειτουργίας του στο φαρμακείο και υπολογίζεται επί του τιμολογίου. **β)** Εξαιρείται της υποχρέωσης καταβολής της επιστροφής του παρόντος άρθρου, η αιτούμενη δαπάνη για τα φαρμακευτικά σκευάσματα της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010. **γ)** Ο εκάστοτε Κλάδος Υγείας Φ.Κ.Α. ή ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μετά την έναρξη λειτουργίας του, τον μήνα Ιανουάριο κάθε έτους, χορηγεί βεβαίωση για το σύνολο των επιστροφών του έτους του κάθε φαρμακείου για φορολογική χρήση.

4. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ των Κλάδων Υγείας των Φ.Κ.Α. ή του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μετά την έναρξη λειτουργίας του και των φαρμακείων. Στις συμβάσεις που θα υπογράφονται από τη δημοσίευση του νόμου θα εντάσσεται η σχετική ρύθμιση.

5. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1132/1981 (ΦΕΚ 51 Α') διαγράφονται οι λέξεις «ασφαλιστικά ταμεία και».

Άρθρο 36 Ρυθμίσεις θεμάτων λειτουργίας φαρμακείων

1. Το επάγγελμα του αδειούχου φαρμακοποιού και η λήψη άδειας ίδρυσης και λειτουργίας φαρμακείου από αδειούχο φαρμακοποιό, όπως προσδιορίζεται από το ν. 5607/1932 (ΦΕΚ 300 Α') όπως αυτός ισχύει, δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό πλην των σχετικών με τα πληθυσμιακά όρια και την προϋπόθεση τήρησης ελαχίστων αποστάσεων, που εξασφαλίζουν τη χωροταξικά ισόρροπη διασπορά των φαρμακείων στην επικράτεια. Οι Έλληνες ή υπήκοοι κράτους-μέλους της Ε.Ε., που έχουν πτυχίο φαρμακοποιού και άδεια άσκησης επαγγέλματος δύνανται να ασκούν αυτό ελεύθερα κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 του ν. 1963/1991 (ΦΕΚ 138 Α').

2. Όλα τα φαρμακεία μπορούν να λειτουργούν το Σάββατο και κατά τις απογευματινές ώρες της Δευτέρας και της Τετάρτης. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες της ρύθμισης αυτής. Κάθε φαρμακευτικός σύλληλος καταρτίζει ετησίως πίνακες υποχρεωτικής εφαρμογής διημέρευσης κατά τις μέρες των αργιών και διανυκτέρευσης καθημερινά των φαρμακείων της περιοχής ευθύνης του.

3. Για την προστασία της δημόσιας υγείας και την ορθολογική κατανομή των φαρμακείων στην επικράτεια, καθορίζεται αναλογία ενός φαρμακείου ανά χίλιους (1.000) κατοίκους, κατ' αρχήν σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων και, όπου αυτές δεν υπάρχουν, σε επίπεδο

δο δημοτικών κοινοτήτων ή δημοτικών ενοτήτων και, όπου δεν υπάρχουν τοπικές ή δημοτικές κοινότητες, ούτε δημοτικές ενότητες, σε επίπεδο δήμων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'): Σε τοπικές ή δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως χιλίων κατοίκων επιτρέπεται η χορήγηση μίας άδειας φαρμακείου. Στα όρια της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας ενότητας Θεσσαλονίκης όπως ορίζονται στο ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α') η ανωτέρω αναλογία κατοίκων ανά φαρμακείο καθορίζεται σε επίπεδο δημοτικών ενοτήτων όπου αυτές δημιουργήθηκαν. Ο πληθυσμός υπολογίζεται με βάση την τελευταία απογραφή.

4. Σε απόσταση 100 μέτρων εκατέρωθεν των πλησιέστερων άκρων της εξωτερικής κεντρικής πύλης νοσοκομείων δυναμικότητας άνω των εκατόν πενήντα (150) κλινών επιτρέπεται η μεταφορά και ίδρυση επιπλέον φαρμακείων, των οποίων ο αριθμός δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των ήδη λειτουργούντων κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

5. Ανά τρεις βοηθούς φαρμακείων που εργάζονται σε φαρμακεία, είναι υποχρεωτική η απασχόληση ενός (1) πτυχιούχου φαρμακοποιού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

6. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων των πληθυσμιακών ορίων της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η συστέγαση στο ίδιο κατάστημα λειτουργούντος φαρμακείου με υπό ίδρυση φαρμακείο. Τα κατά την παρούσα διάταξη συστεγασόμενα φαρμακεία λειτουργούν υποχρεωτικά με τη μορφή ομόρρυθμης εταιρείας. Στις εν λόγω εταιρείες οι συστεγασόμενοι φαρμακοποιοί μετέχουν με ίσα ποσοστά.

Στα νεοϊδρύμενα φαρμακεία χορηγούνται αυτοτελείς άδειες ίδρυσης υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Εάν ο φαρμακοποιός, στο φαρμακείο του οποίου πραγματοποιείται η συστέγαση, συνταξιοδοτηθεί, παραιτηθεί για οποιονδήποτε λόγο ανακαλείται η άδεια ίδρυσης του φαρμακείου του και στον παραμείνοντα φαρμακοποιό χορηγείται άδεια συνεχίσσεως λειτουργίας του φαρμακείου.

Ειδικά στην περίπτωση παραίτησης του ως άνω φαρμακοποιού, αυτός δύναται να ιδρύσει στο μέλλον άπαξ νέο φαρμακείο υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου. Οι φαρμακοποιοί των συστεγασόμενων φαρμακείων της παρούσας παραγράφου υποχρεούνται στην αυτοπρόσωπη διεύθυνση αυτών. Επίσης, τα εν λόγω φαρμακεία θεωρούνται, για τον καθορισμό του αριθμού των φαρμακείων, ως λειτουργούντα χωριστά και υποχρεούνται σε ιδιαίτερη διημέρευση και διανυκτέρευση.

7. Οι άδειες ίδρυσης φαρμακείων που ανακλήθηκαν με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, που αφορούν

μισθωτικές διαφορές, λόγω παρέλευσης της νόμιμης προθεσμίας για μετεγκατάσταση σε νέα θέση, επαναχορηγούνται στους αρχικούς δικαιούχους, κατόπιν αιτήσεως των τελευταίων στα όρια του ίδιου δήμου τηρουμένων των νόμιμων προϋποθέσεων. Σε αυτή την περίπτωση, οι αρχικοί δικαιούχοι στους οποίους επαναχορηγήθηκε η άδεια ίδρυσης φαρμακείου, οφείλουν να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση νέας άδειας λειτουργίας, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την επαναχορήγηση της άδειας ίδρυσης.

8. Η διάταξη του άρθρου 36 αρχίζει να ισχύει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Οι αρμόδιες Περιφέρειες υποχρεούνται σε διάστημα ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να προσδιορίσουν, να αναρτήσουν στον ιστότοπό τους και να κοινοποιήσουν στη Διεύθυνση Φαρμάκων και Φαρμακείων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: α. τα εντός των ορίων τους νοσοκομεία δυναμικότητας άνω των 150 κλινών, καθώς και τον μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου αριθμό των λειτουργούντων φαρμακείων, στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 4 του παρόντος άρθρου, β. τον αριθμό των λειτουργούντων φαρμακείων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ανά τοπική ή δημοτική κοινότητα ή δημοτική ενότητα ή δήμο, καθώς και τον αντίστοιχο πληθυσμό τους.

Η σειρά προτεραιότητας για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης φαρμακείων ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1963/1991 και κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής των σχετικών αιτήσεων.

Άρθρο 37 Προμήθειες φαρμάκων από τις Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας και Ν.Π.Δ.Δ.

1. Οι Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας (Μ.Κ.Φ.) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α') και τα Ν.Π.Δ.Δ. που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης και εποπτεύονται και ελέγχονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύνανται να προμηθεύονται φάρμακα για τους περιθαληόμενους σε αυτά από τα νοσοκομεία του ΕΣΥ ή από φαρμακευτικές εταιρείες στη νοσοκομειακή τιμή.

2. Στην περίπτωση αυτή ο έλεγχος της προμήθειας των φαρμάκων θα πραγματοποιείται από τριμελή επιτροπή, η οποία θα συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας στην οποία υπάγονται οι Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας ή έχουν την έδρα τους τα Ν.Π.Δ.Δ..

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας

διάταξης και ιδίως τη σύσταση της τριμελούς επιτροπής, τη διαδικασία, τον τρόπο εξόφλησης και άλλα ειδικότερα θέματα.

Άρθρο 38 Καθορισμός ποσοστού κέρδους των εμπόρων φαρμακευτικών προϊόντων χονδρικής πώλησης

1. Για τους εμπόρους φαρμακευτικών προϊόντων χονδρικής πώλησης, το ποσοστό μικτού κέρδους από την πώληση φαρμακευτικών προϊόντων το τίμημα των οποίων καλύπτουν εν όλω ή εν μέρει οι ΦΚΑ καθορίζεται σε 5,4% και υπολογίζεται επί της καθαρής τιμής του παραγωγού ή εισαγωγέα του φαρμακευτικού προϊόντος. Ως καθαρή τιμή παραγωγού ή εισαγωγέα ορίζεται η χονδρική τιμή του φαρμακευτικού προϊόντος μειωμένη κατά 5,4%.

2. Για τους εμπόρους φαρμακευτικών προϊόντων χονδρικής πώλησης, το ποσοστό μικτού κέρδους από την πώληση φαρμακευτικών προϊόντων που χορηγούνται χωρίς ιατρική συνταγή, όπως αυτά αναφέρονται στην απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης του άρθρου 12 παράγραφος 1 εδάφιο α' του ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6 Α'), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 63 του παρόντος νόμου και η δαπάνη των οποίων δεν καλύπτεται από τους ΦΚΑ, καθορίζεται σε ποσοστό 7,8% και υπολογίζεται επί της καθαρής τιμής του παραγωγού ή εισαγωγέα του φαρμακευτικού προϊόντος. Ως καθαρή τιμή παραγωγού ή εισαγωγέα ορίζεται η χονδρική τιμή του φαρμακευτικού προϊόντος μειωμένη κατά 7,8%.

Άρθρο 39 Μεταφορά Τμήματος Τιμών Φαρμάκων και Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μεταφέρεται και υπάγεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Τιμών Φαρμάκων, της Διεύθυνσης Τιμών Βιομηχανικών Προϊόντων και Φαρμάκων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων εντάσσεται στη Διεύθυνση Φαρμάκων και Φαρμακείων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του π.δ. 95/2000 (ΦΕΚ 76 Α') προστίθεται περίπτωση δ' ως ακολούθως: «Τμήμα Τιμών Φαρμάκων».

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ίδιου π.δ. προστίθεται φράση ως εξής: «δ. Τμήμα (Υβδ) Τιμών Φαρμάκων ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του π.δ. 397/ 1988 (ΦΕΚ 185 Α').»

3. Για τη στελέχωση του παραπάνω Τμήματος Τιμών Φαρμάκων συστήνονται οι αναγκαίες οργανικές θέσεις μόνιμων και με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων, οι οποίες καλύπτονται από ήδη υπηρετούντες υπαλλήλους του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, από αποσπάσεις ή μετατάξεις ή μεταφορές υπαλλήλων αναλόγων προσόντων από το Δημόσιο, τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, Ν.Π.Δ.Δ. κ.ο.κ.

Το Τμήμα Τιμών Φαρμάκων προΐσταται υπάλληλος φαρμακοποιός του κλάδου ΠΕ Φαρμακοποιών. Το Τμήμα στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους ΠΕ Πληροφορικής, τρεις (3) υπαλλήλους ΠΕ Οικονομικού και τρεις (3) υπαλλήλους ΠΕ Φαρμακοποιών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε επιμέρους αναγκαίο μέτρο για την εφαρμογή των ανωτέρω.

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 17 του ν. δ. 96/1973 (ΦΕΚ 172 Α'), όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συγκροτείται ενδεκαμελής Επιτροπή Τιμών Φαρμάκων με τους αναπληρωτές τους που αποτελείται από: **α)** Ένα (1) μέλος που ορίζεται ως Πρόεδρος από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αναπληρωτή του. **β)** Τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τους αναπληρωτές τους. **γ)** Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών με τον αναπληρωτή του. **δ)** Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που ορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με τον αναπληρωτή του. **ε)** Έναν (1) εκπρόσωπο του ΕΟΦ που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού. **στ)** Έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού με τον αναπληρωτή του. **ζ)** Τρεις (3) εκπροσώπους των εργοδοτικών φορέων παραγωγής και εισαγωγής φαρμακευτικών προϊόντων με τους αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αναπληρωτή του.

6. Έργο της Επιτροπής είναι η διατύπωση γνώμης για θέματα που αφορούν τις τιμές πώλησης φαρμακευτικών προϊόντων αρμοδιότητας ΕΟΦ των εδαφίων β' έως θ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.4.2011.

Κώδικας της ελληνικής Φαρμακευτικής Δεοντολογίας Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 340/1993

Μέρος 1ο

Κεφάλαιο Α' Γενικές αρχές της δεοντολογίας

Άρθρο 1

Η φαρμακευτική ασκείται αποκλειστικά από τους κατόχους Πανεπιστημιακού διπλώματος φαρμακοποιού και νομίμου αδείας ασκήσεως του φαρμακευτικού επαγγέλματος.

Άρθρο 2

Το φάρμακο αποτελεί σημαντικότατο παράγοντα στην πρόληψη και θεραπεία της ασθένειας και ο φαρμακοποιός είναι ο μόνος καθ' ύλην ειδικός στον τομέα διακίνησης του φαρμάκου, λόγω της επιστημονικής του εκπαίδευσης.

Άρθρο 3

Για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και προς το συμφέρον του καταναλωτή, η ευθύνη και η συμμετοχή του φαρμακοποιού πρέπει να εκτείνεται σε όλα τα στάδια διαδικασίας από την παραγωγή ως τη χορήγηση του φαρμάκου στο κοινό.

Άρθρο 4

Τα φαρμακεία πρέπει να ανήκουν αποκλειστικά σε φαρμακοποιούς και να αποφεύγεται η παρεμβολή ξένων συμφερόντων μη έχοντων σχέση με το φαρμακευτικό επάγγελμα-λειτουργήματα κατά τη διακίνηση και λιανική εμπορία των φαρμακευτικών προϊόντων.

Άρθρο 5

Είναι αναφαίρετο δικαίωμα του ασθενούς η ελεύθερη επιλογή του φαρμακοποιού και οι φαρμακοποιοί ιδιοκτήτες φαρμακείου σε λειτουργία πρέπει να αποφεύγουν κάθε μέσο ή τρόπο ή μέθοδο που θα περιορίζει την ελευθερία του ασθενούς στην επιλογή του φαρμακείου της προτιμήσεώς του. Τούτο ισχύει απολύτως και για τους διάφορους φορείς παροχής φαρμακευτικής περίθαλψης στον ελληνικό λαό.

Άρθρο 6

Δεοντολογία είναι οι αρχές που διέπουν και καθοδηγούν τους φαρμακοποιούς με ιδιότητα ή υπεύθυνους ιδιόκτητου φαρμακείου σε λειτουργία, στις σχέσεις τους με τους ασθενείς, τους συναδέλφους τους και τους λοιπούς υγειονομικούς επιστήμονες, τα όργανα της πολιτείας, το συλλογικά όργανα στα οποία ανήκουν και γενικά τη στάση τους απέναντι στην κοινωνία.

Κεφάλαιο Β' Γενικά καθήκοντα του φαρμακοποιού με φαρμακείο σε λειτουργία

Άρθρο 7

Ο φαρμακοποιός με φαρμακείο σε λειτουργία ασκεί λειτουργήματα και οφείλει να το ασκεί σύμφωνα με τους

ισχύοντες νόμους, τη χάρτα του ευρωπαϊκού φαρμακείου και με τον όρκο που έδωσε.

Οφείλει να συμπεριφέρεται γενικώς στη ζωή του αξιοπρεπώς και σύμφωνα με τις παραδόσεις του φαρμακευτικού επαγγέλματος-λειτουργήματος, να σέβεται τις υγειονομικές αρχές, τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο και τον φαρμακευτικό σύλλογο στον οποίο ανήκει, και δικαιούται να απολαμβάνει τον ίδιο σεβασμό από τους πιο πάνω φορείς.

Ακόμη, οφείλει να συμμορφώνεται με τις επιταγές του νόμου και τις νόμιμες αποφάσεις που αφορούν την άσκηση του λειτουργήματός του, ειδικότερα δε να τηρεί τις ισχύουσες ηθικές τιμές των φαρμάκων.

Άρθρο 8

Ο φαρμακοποιός οφείλει να έχει ανώτερη αντίληψη για την αποστολή και ιερότητα του φαρμακευτικού λειτουργήματος, και να απέχει από κάθε ενέργεια που δύναται να μειώσει την εκτίμηση του κοινωνικού συνόλου για το λειτούργημα του φαρμακοποιού ή αντιτίθεται στα χρηστά ήθη.

Τέλος, ο φαρμακοποιός με φαρμακείο σε λειτουργία απαγορεύεται να ασκεί και άλλο επάγγελμα το οποίο θεωρείται ασυμβίβαστο με την αξιοπρέπεια του φαρμακευτικού λειτουργήματος.

Κεφάλαιο Γ' Η συμβολή του φαρμακοποιού με φαρμακείο σε λειτουργία στην προστασία της δημόσιας υγείας

Άρθρο 9

Ο φαρμακοποιός οφείλει την ίδια αφοσίωση σε όλους

τους ασθενείς που τον επισκέπτονται και, εντός των ορίων των γνώσεών του, να παρέχει κάθε βοήθεια σε ασθενή που βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο και εφόσον δεν δύνανται εκείνη την στιγμή να υπάρξει ιατρική βοήθεια.

Άρθρο 10

Ο φαρμακοποιός που έχει φαρμακείο σε λειτουργία ή διευθύνει ως υπεύθυνος φαρμακείο δεν επιτρέπεται να το εγκαταλείψει ή να το κλείσει, παρά μόνο όταν και όπως ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 11

Ο φαρμακοποιός είναι υποχρεωμένος να παρέχει τη συνδρομή του στο έργο της κοινωνικής υγιεινής και να συνεργάζεται με τις κρατικές αρχές για την προστασία και τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας.

Άρθρο 12

Οι σχέσεις των φαρμακοποιών με τα ασφαλιστικά ταμεία που παρέχουν φαρμακευτική περίθαλψη πρέπει να διαμορφώνονται κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία του φαρμακοποιού και η ελεύθερη επιλογή του φαρμακείου από τον ασθενή.

Άρθρο 13

Το συναγοήδιο είναι απόρρητο. Ο φαρμακοποιός οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο, εκτός των εξαιρέσεων που προβλέπει ο νόμος και σε όσες περιπτώσεις ο ασθενής, με δήλωσή του, αποδεσμεύει τον φαρμακοποιό από την τήρηση του απορρήτου. Επιπλέον απαγορεύεται κάθε δημόσια συζήτηση ή υπαινιγμοί σχετικά με την υγεία των πελατών του.

Κεφάλαιο Δ' Ευθύνη και αξιοπρέπεια του φαρμακοποιού

Άρθρο 14

Ο φαρμακοποιός οφείλει να ασκεί προσωπικώς τη φαρμακευτική και να παρασκευάζει και να παραδίδει αυτοπροσώπως τα φάρμακα στους αρρώστους ή στους οικείους τους. Πρέπει να επιβλέπει προσωπικώς κάθε φαρμακευτική εργασία που εκτελείται από το προσωπικό του φαρμακείου.

Άρθρο 15

Κάθε φαρμακείο πρέπει να έχει σε εμφανές μέρος, στην πρόσοψή του το ονοματεπώνυμο του αδειούχου φαρμακοποιού, καθώς και τα σήματα που επιβάλλουν οι ισχύοντες νόμοι. Τα κληρονομικά φαρμακεία θα αναγράφουν κάτω από το όνομα του αποθανόντος φαρμακοποιού και το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου φαρμακοποιού με ίδια γράμματα.

Άρθρο 16

Σε περίπτωση δεοντολογικών παραβάσεων του αντικαταστάτου του αδειούχου φαρμακοποιού, το πειθαρχικό συμβούλιο που θα επιληφθεί των παραβάσεων αυτών θα πρέπει να εκτιμά και την πιθανή συμμετοχή του αδειούχου φαρμακοποιού σε αυτές και εν ανάγκη να καταλογίζει τις ευθύνες και σ' αυτόν.

Άρθρο 17

Ο φαρμακοποιός οφείλει να αναφέρει εγγράφως στον φαρμακευτικό σύλληγο της περιοχής του κάθε μεταβολή στη διεύθυνση του φαρμακείου του, κάθε διακοπή στην άσκηση του λειτουργημάτων του ή της υπευθυνότητάς του, και κάθε πρόσληψη συνεταιρίου ή διάλυση της εταιρείας του συνεταιρισμού ή της συσσεγάσεώς του.

Άρθρο 18

Απαγορεύεται στους φαρμακοποιούς κατόχους αδειας ιδρύσεως και λειτουργίας φαρμακείου ή στους υπεύθυνους φαρμακοποιούς κληρονομικών φαρμακείων, καθώς και στους δικαιούχους κληρονομικού φαρμακείου, η σύναξη ιδιαίτερης ατομικής σύμβασης με ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον ο νόμος δεν παρέχει τοιαύτη ευχέρεια, τηρουμένων πάντοτε των διατάξεων του άρθρου 21 του Α.Ν. 1384/98, με όρους διαφορετικούς από αυτούς που έχουν αποδεχθεί ο ΠΦΣ και ο φαρμακευτικός σύλληγος του οποίου είναι μέλος ο φαρμακοποιός.

Άρθρο 19

Ο φαρμακοποιός με φαρμακείο σε λειτουργία ή ο

υπεύθυνος φαρμακοποιός κληρονομικού φαρμακείου δεν πρέπει να δέχεται αμοιβή ασυμβίβαστη με την αξιοπρέπεια του λειτουργημάτων του φαρμακοποιού.

Άρθρο 20

Ο φαρμακοποιός οφείλει να δίδει σαφείς οδηγίες χρήσεως των χορηγούμενων φαρμάκων στους πελάτες του φαρμακείου του και να αναγράφει επ' αυτών περιληπτικώς την οδηγία χρήσεως, καθώς και κάθε άλλη επισήμανση προς αποφυγή λαθών κατά τη λήψη ή τη χρήση των χορηγούμενων φαρμάκων.

Άρθρο 21

Ο φαρμακοποιός όταν χορηγεί τα φάρμακα που αναγράφονται σε συνταγές, καθώς και τα άλλα διακινούμενα προϊόντα, οφείλει να ελέγχει αν τα χορηγούμενα είδη πληρούν τις νόμιμες προδιαγραφές.

Μέρος 2ο

Κεφάλαιο Α' Αθέμιτος ανταγωνισμός

Άρθρο 22

Οι φαρμακοποιό οφείλουν να αποφεύγουν την προσέληψη πελατείας με ενέργειες και μέσα αντίθετα στην αξιοπρέπεια του ανθρώπου και του φαρμακοποιού επιστήμονος και λειτουργού της δημόσιας υγείας (χορήγηση δώρων ή άλλων ανταλλαγμάτων).

Άρθρο 23

Απαγορεύεται στον φαρμακοποιό να αντικαθιστά με άλλα φάρμακα τα αναγραφόμενα σε ιατρική συνταγή, ακόμη και αν τα χορηγούμενα σε αντικατάσταση των αναγραφόμενων θεωρούνται κατά την κρίση του μεγαλύτερης και καλύτερης θεραπευτικής αξίας, χωρίς την έγκριση του ιατρού που εξέδωσε την συνταγή.

Άρθρο 24

Γενικώς, απαγορεύεται στους φαρμακοποιούς με φαρμακείο σε λειτουργία, στους δικαιούχους κληρονομικών φαρμακείων και στους υπεύθυνους φαρμακοποιούς κληρονομικών φαρμακείων τα εξής:

α. Κάθε πώληση φαρμάκου σε τιμή κατώτερη από την οριζόμενη πινακική με τα δεδία τιμών του Υπουργείου Εμπορίου.

β. Κάθε σύμβαση, πράξη ή συμφωνία που αποσκοπεί σε κερδοσκοπία σε βάρος της υγείας των ασθενών και παντός άλλου προσώπου.

γ. Κάθε διανομή ή κατανομή με άλλου του ποσοστού κέρδους του φαρμακοποιού.

δ. Κάθε χορήγηση δώρων ή άλλων ωφελημάτων σε ιατρούς, οδοντιάτρους, μαίες, νοσοκόμους ή άλλους

μεσίτες για την προσέλιкуση πελατείας.

ε. Κάθε παραβίαση του ωραρίου λειτουργίας του φαρμακείου.

στ. Κάθε ανταλλαγή, με χρήση ή άλλα είδη, του αναγραφόμενου φαρμάκου σε συνταγή ασφαλιστικού ταμείου.

ζ. Κάθε πράξη που μπορεί να προσπορίσει στον πελάτη αθέμιτη ωφέλεια.

η. Κάθε διευκόλυνση σε οποιονδήποτε που μετέρχεται παράνομα τη φαρμακευτική επιστήμη.

θ. Κάθε συμφωνία με οποιονδήποτε μετερχόμενο οποιοδήποτε υγειονομικό επάγγελμα, προκειμένου να καρπωθούν ωφελήματα ο φαρμακοποιός και οι με αυτόν συμφωνούντες σε βάρος της υγείας του ασθενούς και κάθε άλλου προσώπου.

ι. Κάθε χρήση τιμητικού αξιώματος που κατέχει ο φαρμακοποιός για προσέλιкуση πελατείας.

κ. Κάθε σύμβαση με ασφαλιστικό ταμείο ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν φαρμακευτική περίθαλψη με όρους διαφορετικούς από αυτούς που έχουν αποδεχτεί ο ΠΦΣ και ο φαρμακευτικός σύλλογος του οποίου είναι μέλος ο φαρμακοποιός.

Κεφάλαιο Β'

Άρθρο 25

A. Απαγορεύεται ρητώς η διά των μέσων μαζικής επικοινωνίας ή με άλλο μέσο διαφήμιση των φαρμάκων ή φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων, η προβολή για την προσέλιкуση πελατείας διαφημιστικών μηνυμάτων που αντιτίθεται στους νόμους και στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα Φαρμακευτικής Δεοντολογίας.

B. Η προβολή και διαφήμιση δραστηριοτήτων που αναπτύσσει το φαρμακείο, με τη δημιουργία ειδικών τμημάτων και Καθηλυτικών και κυρίως διαιτητικών, ορθοπαιδικών ειδών, προϊόντων υγιεινής και υγιεινής διατροφής, που χαρακτηρίζονται γενικά παραφαρμακευτικές δραστηριότητες και συνιστούν τομείς ιδιαίτερης εξειδίκευσης του φαρμακοποιού, δεν συνιστά αντιδεοντολογική συμπεριφορά εφόσον δεν αναφέρεται και στις καθαρώς φαρμακευτικές υπηρεσίες που παρέχει το φαρμακείο.

Επίσης, η παροχή υγειονομικών υπηρεσιών προς το κοινό από τον ίδιο τον φαρμακοποιό, εφόσον αυτός έχει εξειδίκευση σε κάποιον τομέα της Υγείας, και η διαφήμιση της παροχής αυτών των υπηρεσιών δεν συνιστά αντιδεοντολογική συμπεριφορά.

Μέρος 3ο

Κεφάλαιο Α' Σχέσεις του φαρμακοποιού με το κοινό

Άρθρο 26

Ο φαρμακοποιός απαγορεύεται να παρέχει στους πελάτες του ιατρικές συμβουλές και οφείλει να προτρέψει τους ασθενείς πελάτες να επισκεφτούν τον ιατρό για τα προβλήματα της υγείας τους.

Άρθρο 27

Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να απαντούν με περισκεψη στις ερωτήσεις ασθενών ή των οικείων τους αναφορικά με τη φύση των νόσου του ασθενούς, την αποτελεσματικότητα των χορηγούμενων φαρμάκων από τον ιατρό και την πιθανή πορεία της νόσου.

Άρθρο 28

Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να απέχουν από κάθε διάτυπωση γνώμης για τη διάγνωση του ιατρού, την πρόγνωση της πορείας και τη θεραπεία της ασθένειας. Ιδίως πρέπει να αποφεύγουν τον σχολιασμό, ενώπιον των ασθενών ή των οικείων τους, των αποτελεσμάτων παραιτητικών εξετάσεων.

Κεφάλαιο Β' Σχέσεις του φαρμακοποιού με τους λοιπούς υγειονομικούς επιστήμονες

Άρθρο 29

Οι φαρμακοποιοί πρέπει να διατηρούν καλές σχέσεις με τους άλλους υγειονομικούς επιστήμονες και πρέπει να σέβονται την ανεξαρτησία αυτών. Επίσης πρέπει να αποφεύγουν κάθε ενέργεια που τείνει να βλάψει τον ιατρό έναντι της πελατείας του.

Κεφάλαιο Γ' Σχέσεις φαρμακοποιών μετά των βοηθών φαρμακείων - ασκούμενων μαθητών και βοηθών και των συναδέλφων φαρμακοποιών

Άρθρο 30

Οι φαρμακοποιοί πρέπει να επιδεικνύουν καλή συμπεριφορά και ευγενή συμπεριφορά προς τους προσλαμβανόμενους βοηθούς φαρμακείου. Την αυτή συμπεριφορά, και συμφώνως με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα, οφείλουν και οι βοηθοί προς τους φαρμακοποιούς.

Άρθρο 31

1. Οι φαρμακοποιοί που έχουν στο φαρμακείο τους ακουόμενους μαθητές, βοηθούς φαρμακείου, φοιτητές Φαρμακευτικής και πτυχιούχους φαρμακοποιούς για την απόκτηση της αδείας ασκήσεως του φαρμακευτικού επαγγέλματος οφείλουν να συμπεριφέρονται προς αυτούς όπως ο δάσκαλος προς τους μαθητές του.
2. Ο ασκών φαρμακοποιός, συγχρόνως με τη φαρμακευτική εκπαίδευση, οφείλγει να εμπνεύσει στους ακουόμενούς του την αγάπη και τον σεβασμό προς το φαρμακευτικό επάγγελμα-λειτουργήμα.

Άρθρο 32

1. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για τη δημιουργία συναδερφικού πνεύματος και αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ τους.
2. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ φαρμακοποιών πρέπει να είναι ειλικρινής και δίκαιη.
3. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να συμμετέχουν στις διαδικασίες λειτουργίας και λήψης αποφάσεως στα συλλογικά όργανα που ανήκουν.
4. Η πιστή τήρηση των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, εφόσον αυτές αφορούν αντικείμενα με τα οποία η γενική συνέλευση έχει κατά νόμον αρμοδιότητα, είναι υποχρεωτική για τους φαρμακοποιούς.
5. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να αναφέρουν στο πειθαρχικό συμβούλιο του συλλόγου τους κάθε ενέργεια συναδέλφου που είναι αντίθετη με τους ισχύοντες νόμους και τα άρθρα του παρόντος Κώδικα Φαρμακευτικής Δεοντολογίας.
6. Συνιστά αντιδεοντολογική συμπεριφορά του φαρ-

μακοποιού:

- α) κάθε αστήρικτη καταγγελία που μπορεί να βλάψει άλλων φαρμακοποιό,
 - β) το να επιδιώκει με λόγια ή έργα, έστω και στις ιδιωτικές του συζητήσεις και συναναστροφές, να ζημιώσει συναδέλφους του.
7. Πάσα επαγγελματική διαφορά μεταξύ φαρμακοποιών, που δεν μπορεί να τακτοποιηθεί με συνεννοήσεις μεταξύ τους, ενδείκνυται να άγεται προς επίλυση στο φαρμακευτικό σύλλογο του οποίου είναι μέλη.

Άρθρο 33

1. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να μην προτρέπουν τους βοηθούς άλλων συναδέλφων τους όπως εγκαταλείψουν αυτούς για να τους προσλάβουν οι ίδιοι.
2. Σε περίπτωση που εργαζόμενος βοηθός φαρμακείου εκφράζει την επιθυμία να συνεργασθεί με άλλο φαρμακείο, τότε ο φαρμακοποιός στον οποίο ο βοηθός επιθυμεί να εργασθεί, πρέπει να ενημερώσει τον συνάδελφό του στον οποίο υπηρετεί ο βοηθός, για την πρόθεσή του αυτή. Κάθε διαφορά που θα προκύψει ενδείκνυται να αχθεί προς επίλυση στον φαρμακευτικό σύλλογο.

Άρθρο 34

Κάθε παράβαση των κανόνων του παρόντος Κώδικα Ελληνικής Φαρμακευτικής Δεοντολογίας συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του παραβάτου φαρμακοποιού και την επιβολή των νομίμων κυρώσεων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα, ανεξαρτήτως άλλων τυχόν κυρώσεων, διοικητικών, ποινικών και αστικών, που προβλέπονται από τους κείμενους νόμους.

Οργάνωση και συγκρότηση των φαρμακείων

Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 312 (16.9.92), ΦΕΚ 157

Άρθρο 1

1. Στο φαρμακείο:

α) Εκτελούνται οι πάσης φύσεως αναγραφόμενες από τους ιατρούς, οδοντίατρους, μαιές και κτηνιάτρους συνταγές και

β) Πωλούνται λιανικώς φάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα και φαρμακευτικές ουσίες, και γενικά τα είδη που αναφέρονται στις περιπτώσεις α-ιζ της παρ. 2, του άρθρου 2, του Ν. 1316/83, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1965/1991, εκτός εκείνων που με απόφαση του ΕΟΦ εξαιρούνται της δικαιοδοσίας των φαρμακείων ως και είδη που επιτρέπονται από άλλες διατάξεις νόμων ή αποφάσεων. Επίσης, στα φαρμακεία πωλούνται ελεύθερα είδη ιατρικής γενικής χρήσεως, καλλυντικά, διαιτητικά προϊόντα, γάλατα και τροφές βρεφικής ηλικίας, είδη υγιεινής βρεφών, εγκύων και λεχαιδίων, καλληποτισμού, ορθοπαιδικά είδη και μηχανήματα, ιατρικά εργαλεία, μηχανήματα και βοηθήματα.

2. Τα φαρμακεία μπορούν να πωλούν και κτηνιατρικά φάρμακα, αλλήλ στην περίπτωση αυτή πρέπει να διαθέτουν, για φύλαξη και πώληση αυτών, ιδιαίτερη προθήκη, στην οποία πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς, με κεφαλαία γράμματα, η φράση «ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ».

3. Η πώληση στα φαρμακεία ξένων αντικείμενων που δεν προβλέπονται από τις ανωτέρω 1 και 2 παραγράφους απαγορεύεται.

Άρθρο 2

1. Επί της προσόψεως του καταστήματος των φαρμακείων τοποθετείται υποχρεωτικά, εντός φωτεινού πλαισίου, σταυρός πρασίνου χρώματος, στο κέντρο του οποίου μπορεί να υπάρχει η απεικόνιση του συμπλεγματος φαρμακευτικού σκεύους και φιδιού.

2. Οι φαρμακοποιοί, κατά την ώρα της εργασίας τους, υποχρεούνται να φορούν λευκή μπλούζα και στην άνω αριστερή πλευρά αυτής να φέρει σήμα (κονκάρδα) με το ονοματεπώνυμό τους και την ιδιότητά τους. Επίσης, λευκές μπλούζες υποχρεούνται να φέρουν και οι αδειούχοι βοηθοί φαρμακείου, με το ονοματεπώνυμό τους και την ιδιότητά τους.

Άρθρο 3

1. Τα φαρμακεία απαραίτητα πρέπει να έχουν:

α) Την ισχύουσα Ελληνική Φαρμακοποιία

β) Τη διατίμηση φαρμάκων

γ) Το βιβλίο αντιγραφής συνταγών (συνταγολόγιο), στο οποίο αντιγράφονται αυθημερόν οι ειδικές συνταγές ναρκωτικών (δίγραμμες συνταγές), ως επίσης συνταγές ιδιαίτερης σοβαρότητας, κατά την κρίση του φαρμακοποιού που διευθύνει το φαρμακείο. Σε περίπτωση τήρησης μηχανογραφικού συστήματος στο φαρμακείο, οι προαναφερόμενες συνταγές μπορούν να καταχωρούνται σε μηχανογραφικό έντυπο θεωρημένο από το αρμόδιο

Τμήμα ή Διεύθυνση Υγείας της αρμόδιας Νομαρχίας.

δ) Βιβλίο ασκουμένων φοιτητών και πτυχιούχων της Φαρμακευτικής

ε) Βιβλίο μαθητών φαρμακείου, στο οποίο αναγράφεται η κίνηση των μαθητών στο φαρμακείο, δηλαδή η ημερομηνία αποχώρησης, η επίδοση των μαθητών και η επιμέλειά τους, κατά τη κρίση του φαρμακοποιού που έχει την υπεύθυνη διεύθυνση του φαρμακείου.

στ) Βιβλίο Εργαστηρίου για την αναγραφή των παρασκευασμένων κάθε φορά σκευασμάτων και αποθέτων φαρμάκων, σύμφωνα με την ισχύουσα Ελληνική Φαρμακοποιία, εφόσον αναγράφονται σε αυτή, ή γενικότερα σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιστήμης, αν αυτά δεν αναγράφονται στην Ελληνική Φαρμακοποιία.

ζ) Τα βιβλιάρια ναρκωτικών, για την αναγραφή της κίνησης αυτών

η) Επιστημονική Βιβλιοθήκη, τα βασικά βιβλία της οποίας ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

2. Τα με στοιχεία γ μέχρι ζ βιβλία που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να είναι θεωρημένα, πριν από τη χρησιμοποίησή τους από το Τμήμα ή τη Διεύθυνση Υγείας της αρμόδιας Νομαρχίας.

Άρθρο 4

Κάθε φαρμακείο υποχρεούται να είναι εφοδιασμένο με τα εξής:

1. Φάρμακα

α) Τα καθοριζόμενα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων φάρμακα, χημικές ουσίες και δρώγες της Ελληνικής Φαρμακοποιίας.

β) Επαρκείς ποσότητες ιδιοσκευασμάτων και σκευασμάτων αντιβιοτικών, ορμονούχων, αιμοστατικών, καρδιοτονωτικών, αναλγητικών, θεραπευτικών ορών και λοιπών κυκλοφορούντων φαρμάκων για την κάλυψη των αναγκών του Κοινού, σε συσχετισμό με την πληθυσμιακή πυκνότητα της περιοχής, τη συχνότητα διημερεύσεων και διανυκτερεύσεων αυτού και, γενικά, την κίνηση εκτελέσεως συνταγών.

γ) Καθαρό οξυγόνο σε μεταλλικές φιάλες, έτοιμο για χρήση, μαζί με τ' απαραίτητα εξαρτήματα, για τη χρησιμοποίησή του από τον ασθενή.

δ) Τα από το Κρατικό Μονοπώλιο Ναρκωτικών νομίμως κυκλοφορούντα ναρκωτικά στις ποσότητες που ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ε) Διάφορα προϊόντα υγιεινομικής χρήσεως, όπως

σύριγγες, θερμομέτρα, κλύσματα, θερμοφόρες, παγοκύστες, καθετήρες, συσκευές μεταγγίσεως, βελόνες ενέσεων κ.λπ.

Η ύπαρξη των παραπάνω ειδών σε επαρκείς ποσότητες και η ποιικιλία τους θα ελέγχονται πάντοτε, τόσο κατά την αρχική επιθεώρηση του φαρμακείου, όσο και κατά τις περιοδικές επιθεωρήσεις του από τα αρμόδια όργανα επιθεωρήσεως του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Όργανα και σκεύη

α) Τουλάχιστον δύο (2) ζυγούς, μετά των αναγκαίων σταθμών, κατά το δεκαδικό σύστημα. Έναν ευπαθή για ζύγιση μικροποσοτήτων, με ευπάθεια 0,005 (5 χιλιοστών) του γραμμαρίου και έναν μικρότερης ευπάθειας για τη ζύγιση μεγαλύτερων ποσοτήτων, μέχρι 20 γραμμάρια. Επίσης, έναν ζυγό για τη ζύγιση ουσιών, υγρών και στερεών, και σε ποσότητες άνω του κιλίου.

β) Ιγδία πορσελάνης, λαβίδες, σπαθίδες, κάψες, κωνιά, ογκομετρικούς σωλήνες, δοκιμαστικούς σωλήνες, πηλούς και, γενικά, κάθε σκεύος, ώστε να μπορεί να εκπληρώνει απρόσκοπτα τον προορισμό του.

γ) Ηλεκτρικό ψυγείο

δ) Χρηματοκιβώτιο, σε μόνιμη βάση και ικανού βάρους, ή εντοιχισμένο σιδηροκιβώτιο, που θα είναι ασφαλισμένα, και στις δύο περιπτώσεις, με κλειδιά ασφαλείας ή συνδυασμό γραμμάτων ή αριθμών, για τη φύλαξη των ναρκωτικών, για την οποία αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο αδειούχος φαρμακοποιός.

Άρθρο 5

Απαγορεύεται η ύπαρξη και λειτουργία μέσα στα φαρμακεία χημικών ή μικροβιολογικών εργαστηρίων ή οπτικών τμημάτων, εκτός αν υπάρχει ειδική προς τούτο άδεια.

Άρθρο 6

1. Οι προθήκες του φαρμακείου πρέπει να είναι καλής κατασκευής και εμφανίσιες.

2. Τα υπάρχοντα στο φαρμακείο φάρμακα πρέπει να φυλάσσονται μέσα στις προθήκες ή τα συρτάρια αυτού, κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη καλή φύλαξή τους.

3. Τα χημικά και οι δρώγες φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία, στην εξωτερική επιφάνεια των οποίων θα αναγράφεται, ελληνικά ή λατινικά, η ονομασία του περιεχομένου προϊόντος.

Η αποθήκευση χημικών φαρμάκων και δρογών πρέπει να είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές που προβλέπονται στην Ελληνική Φαρμακοποιία.

4. Τα φάρμακα που αναγράφονται στον κατωτέρω πίνακα τοποθετούνται σε ιδιαίτερο ερμάριο.

Πίνακας φαρμάκων φυλασσομένων μετά προσοχής

1. ACIDUM ACETICUM	36. IODUM
2. ACIDUM ARENICOSUM	37. KALIUM HYDRICUM
3. ACIDUM HYDROCHLORICUM	38. KALIUM HYPERMANGANICUM
4. ACIDUM NITRICUM	39. KREOSOTUM
5. ACIDUM SULFRURICUM	40. NATRIUM ARSENICICUM
6. ANDRENALINUM	41. NATRIUM CASODYLICUM
7. AETHER	42. NATRIUM HYDRICUM
8. APO MORPHINUM HYDROCHLORICUM	43. NITROGLYCERINUM SOLUT (TRINTIRIN 1%)
9. AQUA LAUROCERASI	44. NOVOCAINUM
10. AQUA PHENOLATA (AQ.CARBOLICA)	45. OLEUM SINAPIS
11. ARGENTUM NITRICUM	46. PHENACETINUM
12. ATROPINUM SULFURICUM	47. PHEROLUM
13. CHLORALUM HYDRATUM	48. PHYSOSTIGMIZUM SALICYLICUM
14. CHLOROFORMIUM	49. PILOCARPINUM HYDROCHLORICUM
15. COFFEINUM	50. PLUMBUM ACITICUM
16. CRESOLUM	51. PODOPHYLLINUM
17. CURPUM SOLFURICUM	52. PULV. IPECACUANHAE
18. EMETINUM	53. QUAJACOLUM LIQUIDUM
19. ERGOTIMUM (EXTRACT.SECAL CORNUT.)	54. SANTONINUM
20. EXTRACTUM BELLADONNAE	55. SCOPOLAMINUM HYDROBROMICUM
21. EXTRACTUM IPECACUANHAE FLUID	56. SECALE CORNUTUM
22. EXTRACTUM STRYCHNI	57. SEMEN STRYCHNI
23. FOLIUM BELLADONNAE	58. SPARTEINUM SULFURICUM
24. FORMALDEHYDUM	59. STOPHANTINUM
25. HYDRARGYRUM	60. STYCHNINUM NITRICUM
26. HYDRARGYRUM BENZOICUM	61. THEOBROMINUM
27. HYDRARGYRUM BICHLORATUM	62. TINCTURA BELLADONNAE
28. HYDRARGYRUM BIJODATUM	63. TINCTURA CROSI
29. HYDRARGYRUM CHLORATUM	64. TINCTURA DIGITALIS
30. HYDRARGYRUM JODATUM	65. TINCTURA STRYCHNI
31. HYDRARGYRUM OXYCYANATUM	66. VERATRINUM
32. HYDRARGYRUM OXYDATUM	67. ZINCUM CHLORATUM
33. HYDRARGYRUM PAECIPITATUM ALBUM	68. ZINCUM PHOSPHORATUM
34. HYDRARGYRUM HYDROCHLORICUM	69. ZINCUM SULFUTICUM
35. IODOFORMIUM	70. ZINCUM VELERIANICUM

5. Τα ιδιοσκευάσματα και τα τυποποιημένα φαρμακοτεχνικά σκευάσματα φυλάσσονται στο φαρμακοπωλείο, σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιστήμης και των οδηγιών του παρασκευαστού που αναγράφονται στη συσκευασία αυτών.

Άρθρο 7

1. Το φαρμακείο πρέπει να συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις και τους όρους του Υγειονομικού Κανονισμού, ως προς την ύδρευση, την αποχέτευση, τους χώρους υγιεινής κ.λπ.

2. Στο φαρμακοπωλείο, εκτός από τις προθήκες, πρέπει να υπάρχει κατάλληλη τράπεζα (πάγκος) για την εκτέλεση των συνταγών.

3. Στο εργαστήριο του φαρμακείου, που αποτελεί ανεξάρτητο χώρο κυρίας χρήσης, ευρίσκεται τράπεζα εργασίας για την παρασκευή των γαληνικών φαρμάκων και των διαφόρων φαρμακευτικών συσκευασιών, και είναι οπλισμένο με νεροχύτη και προσθήκες με συρτάρια.

Στο εργαστήριο φυλάσσονται οι χημικές ουσίες, τα απόθετα φάρμακα, τα αντιδραστήρια και τα όργανα και σκεύη που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή των παραπάνω προϊόντων. Το εργαστήριο πρέπει να διαθέτει συσκευές για θέρμανση ουσιών. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση του εργαστηρίου ως αποθήκης και η τοποθέτηση σ' αυτό αντικειμένων ξένων προς τις εργαστηριακές ανάγκες του φαρμακείου.

4. Το φαρμακοπωλείο και το εργαστήριο του φαρμακείου πρέπει να διατηρούνται σε απόλυτη καθαριότητα και τάξη.

Άρθρο 8

1. Οι συνταγές των ιατρών που ασκούν νομίμως την ιατρική στην Ελλάδα εκτελούνται υποχρεωτικά, αποκλειστικά και μόνο στα λειτούργοντα φαρμακεία.

2. Κάθε συνταγή πρέπει να φέρει με έντυπα στοιχεία το ονοματεπώνυμο του ιατρού, την ειδικότητά του, τη διεύθυνσή του και το τηλέφωνό του, ως επίσης την ημερομηνία εκδόσεώς της, την υπογραφή του και τη σφραγίδα του.

3. Συνταγές στις οποίες αναγράφεται δόση μεγαλύτερη της αναγραφόμενης στη φαρμακοποιία ανωτάτης επιτρεπομένης θεραπευτικής δόσεως, εκτελούνται μόνον αν η αναγραφόμενη δόση υπογραμμίζεται από τον ιατρό και τίθεται σ' αυτή το σημείο: (1), μετά νέας υπογραφής του ιατρού. Σε περίπτωση αμφιβολιών, ως προς την γνησιότητα της συνταγής, το είδος του χορηγούμενου φαρμάκου και την ποσότητα αυτού, ο

φαρμακοποιός οφείλει, πριν την εκτέλεση αυτής, να επικοινωνήσει με τον εκδότη αυτήν ιατρό και, αν δεν τον ανευρεί, να θέσει δόση που να μην υπερβαίνει την ανώτατη από αυτή που ορίζεται στην φαρμακοποιία, ή να χορηγήσει το αναγραφόμενο ιδιοσκεύασμα σε ποσότητα της μικρότερης κυκλοφορευούσης συσκευασίας, ή της μικρότερης σε περιεκτικότητα δραστικής ουσίας, μορφής, με την υποχρέωση πάντοτε να ειδοποιήσει εγκαίρως τον ιατρό που εξέδωσε αυτή.

Αν η συνταγή είναι δυσανάγνωστη, ή όταν ο φαρμακοποιός βάσιμα υποτεύεται ότι έγινε λάθος κατά τη σύνταξή της, ο ίδιος οφείλει προς την εκτέλεσή της να συνεννοηθεί με τον ιατρό που την εξέδωσε.

4. Κατά την εκτέλεση συνταγών των ασφαλισμένων και των μελών αυτών του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Οργανισμών και Ταμείων, εφαρμόζονται, επιπλέον και οι ειδικοί όροι της μετ' αυτών συμβάσεως, εφόσον αυτοί δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 9

Οι συνταγές εκτελούνται από τον αδειούχο φαρμακοποιό ή τον νόμιμο αντικαταστάτη του. Ο φαρμακοποιός που εξετέλεσε τη συνταγή υπογράφει και σφραγίζει αυτή με την προσωπική του σφραγίδα.

Άρθρο 10

Οι θεσπιζόμενες με το παρόν διάταγμα υποχρεώσεις, επιβάλλονται και επί των φαρμακείων που λειτούργουν από την έναρξη της ισχύος τού εν λόγω διατάγματος. Κατ' εξαίρεση οι αδειούχοι-υπεύθυνοι φαρμακοποιοί των λειτούργούντων φαρμακείων υποχρεούνται να συμμορφωθούν προς την κατά την παρ. 1, του άρθρου 2 του παρόντος υποχρέωση, καθώς και προς τις υποχρεώσεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 4 του Ν. 1963/1991, μέχρι 31.12.1993.

Άρθρο 11

Από της ισχύος του παρόντος καταργούνται:

Τα άρθρα 9, 10 και 11 του Π. Δ. 3/1930 (ΦΕΚ 367/Α/30) «περί κατάρτισμού των φαρμακείων».

Το Β' Διάταγμα 675/1968 (ΦΕΚ 239/Α/68) «περί οργανώσεως και συγκροτήσεως των φαρμακείων».

Το άρθρο 2 του Π. Δ. 1131/80 (ΦΕΚ 284/Α/90) «περί του τρόπου διαθέσεως φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων κ.λπ.».

Τροποποίηση και συμπλήρωση της Φαρμακευτικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις «Ίδρυση και λειτουργία φαρμακείων» Νόμος 1963/91, ΦΕΚ 138Α/ 20.9.1991

Άρθρο 1

Χορήγηση άδειας ιδρύσεως φαρμακείου

1. Αντικαθίσταται από το άρθρο 14, παρ. 1 του Ν. 3457/2006* (ΦΕΚ Α' 93/2006).

2. Για την απόκτηση της άδειας ιδρύσεως φαρμακείου απαιτείται ο αιτών να έχει τα κατωτέρω προσόντα, που αποδεικνύονται με τα υποβαλλόμενα αντίστοιχα πιστοποιητικά των αρμόδιων αρχών:

α) Την ελληνική ιθαγένεια ή την υπηκοότητα ενός των κρατών-μελών της ΕΟΚ **β)** Πτυχίο φαρμακευτικής σχολής και άδεια ασκήσεως της Φαρμακευτικής στην Ελλάδα. **γ)** Να έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή να έχει νομίμως απαλλαγεί από αυτές. **δ)** Να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή ή κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, εγκλήματα κατά των θύων, συκοφαντική δυσφήμιση για πράξεις που έχουν σχέση με την άσκηση του φαρμακευτικού επαγγέλματος, κιβδηλεία, παραχάραξη, παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 1729/1987 (ΦΕΚ 144Α') και καθ' υποτροπήν του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, ή να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή καθ' υποτροπήν για πλημμέλημα για το οποίο επεβλήθη η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων ή να μην έχει παραπεμφθεί με αμετάκλητο βούλευμα για κάποιο από τα παραπάνω αδικήματα.

3. Δεν χορηγείται άδεια ιδρύσεως φαρμακείου σε φαρμακοποιούς:

α) που λαμβάνουν σύνταξη για λόγους υγείας ή το ανώτατο όριο της σύνταξης που απονέμεται από το Δημόσιο, το ΤΣΑΥ ή από οποιονδήποτε άλλον φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως ή που έχουν τις προς τούτο προϋποθέσεις, έστω και αν παραιτήθηκαν από το δικαίωμα λήψης συντάξεως. **β)** που έχουν τιωρηθεί για παραβάσεις της φαρμακευτικής νομοθεσίας με οριστική ανάκληση της άδειας ιδρύσεως του φαρμακείου ή της φαρμακαποθήκης.

4. Οι άδειες ιδρύσεως και λειτουργίας φαρμακείων και φαρμακαποθηκών φαρμακοποιών που κατεδικάσθησαν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση σε ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στην περ. δ' της παρ. 2, ανακαλούνται με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη.

5. Δεν χορηγείται άδεια ιδρύσεως φαρμακείου σε φαρμακοποιούς που έχουν συμπληρώσει το 70ό έτος της ηλικίας τους. Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας φαρμακείων και φαρμακαποθηκών που ανήκουν σε φαρμακοποιούς που έχουν συμπληρώσει το 70ό έτος της ηλικίας τους ανακαλούνται με πράξη της αρμόδιας αρχής. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 1.1.2005 (τροποποιήθηκε με το άρθρο 19, παρ. 14 του Ν. 3106/2003).

Άρθρο 2

Αναφογίες πηθηθουμού Αντικαθίσταται από το άρθρο 13, παρ. 1 του Ν. 3457/2006* (ΦΕΚ Α' 93/2006).

Άρθρο 3

Σειρά προτιμήσεως

1. Οι άδειες ιδρύσεως του φαρμακείου χορηγούνται βάση της ημερομηνίας επιδόσεως της αιτήσεως στην αρμόδια αρχή.

2. Μεταξύ φαρμακοποιών που επέδωσαν αίτηση για συγκεκριμένο δήμο ή κοινότητα την ίδια μέρα, προτιμάται κατά την εξής σειρά: **α)** Εκείνος που δεν έχει άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας φαρμακείου σε άλλο δήμο ή κοινότητα. **β)** Εκείνος που έχει αρχαιότερη άδεια εξασκήσεως του φαρμακευτικού επαγγέλματος, κατά την έννοια των διατάξεων του σχετικού νόμου, και ο οποίος δεν έχει λάβει προηγουμένως άλλη άδεια ιδρύσεως φαρμακείου. **γ)** Εκείνος που προηγείται στη λήψη του πτυχίου της φαρμακευτικής σχολής του πανεπιστημίου και, σε περίπτωση συγχρόνου λήψεως του πτυχίου, εκείνος που έχει μεγαλύτερο βαθμό. **δ)** Ο πολύτεκνος ή το τέκνο πολύτεκνης οικογένειας.

Άρθρο 4

Χορήγηση φαρμάκων Προδιαγραφές ιδρύσεως και λειτουργίας φαρμακείου:

1. Το φάρμακο είναι κοινωνικό αγαθό και χορηγείται διά χειρός φαρμακοποιού.

2. Το φαρμακείο πρέπει να είναι ανεξάρτητο κατάστημα, να διαθέτει επαρκή φυσικό και τεχνητό φωτισμό, αερισμό, αποχέτευση, κλιματισμό και να είναι γενικά σύμφωνο προς τις διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού (ΓΟΚ).

3. Το κατάστημα του φαρμακείου, που δύναται να είναι και πολυώροφο, χωρίζεται στα εξής τμήματα:

α) Το φαρμακοπωλείο λειτουργεί στο ισόγειο του καταστήματος, είναι χώρος κύριας χρήσεως και το ελάχιστο καθαρό εμβαδόν του πρέπει να είναι 30 τ.μ., όταν στο κατάστημα συστεγάζονται και λειτουργούν από 1 μέχρι 3 φαρμακεία. Για κάθε επιπλέον φαρμακείο που συστεγάζεται στο κατάστημα, το εμβαδόν του φαρμακοπωλείου προσαυξάνεται κατά 5 τ.μ. Το φαρμακοπωλείο είναι ο χώρος εξυπηρέτησης του κοινού, στο οποίο φυλάσσονται τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα μέσα σε ράφια και συρτάρια. Στο φαρμακοπωλείο δύναται να λειτουργούν σε ξεχωριστές προθήκες ή σε άλλους χώρους του καταστήματος του φαρμακείου, εκτός του φαρμακευτικού εργαστηρίου, τμήματα με τα επιτρεπόμενα να πωλούνται στο φαρμακείο είδη. **β)** Το φαρμακοτεχνικό εργαστήριο, που το ελάχιστο εμβαδόν του πρέπει να είναι 10 τ.μ. και να αποτελεί ανεξάρτητο χώρο κύριας χρήσεως από λείες επιφάνειες, καλώς φωτιζόμενο, στο οποίο παρασκευάζονται τα φαρμακοτεχνικά σκευάσματα. **γ)** Η αποθήκη, στην οποία φυλάσσονται όλα τα προϊόντα που νομίμως διαθέτει το φαρμακείο και που πρέπει να είναι εμβαδού τουλάχιστον 5 τ.μ. **δ)** Τουαλέτα, που πρέπει να είναι κατασκευασμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος υγειονομικού κανονισμού.

Το φαρμακοτεχνικό εργαστήριο δύναται να είναι και στο ανώγειο (εξώστη), με την προϋπόθεση όμως να αποτελεί ενιαίο κτίσμα με το ισόγειο φαρμακοπωλείο, με το οποίο θα επικοινωνεί με ευρεία κλίμακα, η δε αποθήκη και η τουαλέτα δύναται να είναι και στο υπόγειο του καταστήματος, και σε περίπτωση πολυώροφου καταστήματος, σε κάποιον από τους ορόφους του.

4. Το κατάντημα του φαρμακείου πρέπει να διαθέτει σύστημα ή επαρκή μέσα πυρασφάλειας και να προστατεύεται με ρολά ασφαλείας. Επίσης, στην πρόσωση αυτού πρέπει να υπάρχει θυρίδα ανάρτησης πινάκων εφημερευόντων και διανυκτερευόντων φαρμακείων, με επαρκή φωτισμό και ειδική θυρίδα ασφαλείας εξηρητηόσεως του κοινού κατάνη τις διημερεύσεις και διανυκτερεύσεις.

5. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δύνανται να καθορίζονται ειδικότερα η οργάνωση και συγκρότηση των φαρμακείων, και ιδιαίτερα τα τεχνικά και επιστημονικά όργανα και τα έπιπλη που πρέπει να διαθέτει αυτό, καθώς και τα πωλούμενα από αυτά είδη. Μέχρι την έκδοση αυτών διατηρούνται σε ισχύ οι κείμενες σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 5

Δικαιοηογητικά χορηγώσεως άδειας λειτουργίας φαρμακείου

1. Για τη χορήγηση της κατάνη το άρθρο 9 του Ν. 5607/1932 (ΦΕΚ 300 Α') άδειας λειτουργίας φαρμακείου, πρέπει να υποβληθούν από τον αιτούντα, μαζί με τη σχετική αίτηση για επιθεώρηση του καταστήματος όπου θα λειτουργήσει το φαρμακείο, τα εξής δικαιοηογητικά:

α) Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής, ότι το κατάνη όπου θα λειτουργήσει το φαρμακείο δεν είναι αυθαίρετο και δεν περιλαμβάνει αυθαίρετες κατασκευές ή προσθήκες. **β)** Αντίγραφο συμφωνητικού μισθώσεως από τον αιτούντα φαρμακοποιό του καταστήματος, όπου θα λειτουργήσει το φαρμακείο, ή πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. **γ)** Σχέδιο κατόψεως του καταστήματος, στο οποίο να φαίνονται οι καθαρές διαστάσεις του. **δ)** Απόσπασμα ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής σε κλίμακα 1:200, στο οποίο θα σημειώνονται τα φαρμακεία που ευρίσκονται σε απόσταση μέχρι (100) μέτρων από το υπό λειτουργία φαρμακείο. **ε)** Βεβαίωση της αρμόδιας πυροσβεστικής υπηρεσίας ότι το κατάνη διαθέτει σύστημα πυρασφάλειας ή επαρκή πυροσβεστικά μέσα.

2. Τα δικαιοηογητικά με στοιχεία γ' και δ' πρέπει να συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') του μηχανικού που τα συνέταξε, για την ακρίβεια αυτών.

Άρθρο 6

Αποστάσεις φαρμακείων

Οι παράγραφοι 1, 2 του άρθρου 7 του Ν. 328/76,

όπως ίσχυαν με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του Ν. 1963/91, αντικαθίστανται από το άρθρο 13, παρ. 2 του Ν. 3457/2006* (ΦΕΚ Α' 93/2006) και καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 328/76, όπως αυτή ίσχυε με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Ν. 1963/91.

4. Οι περί αποστάσεων διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν έχουν εφαρμογή: **α)** σε περίπτωση μεταφοράς φαρμακείου που λειτουργεί ή λειτουργούσε στο ίδιο κατάνη περισσότερο από πέντε (5) χρόνια, όταν η μεταφορά αυτή γίνεται λόγω τελεσίδικης εξωστικής δικαστικής αποφάσεως για ανοικοδόμηση, ιδιόχρηση ή κατεδάφιση. **β)** η περίπτωση β' του άρθρου 6 του Ν. 1963 καταργείται με τον Ν. 2955/2.11.2001 (ΦΕΚ 256) άρθρο 11 εν. Θ αρ. 5.

5. Οι αποστάσεις των παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου μειώνονται στο μισό για τα φαρμακεία, τα λειτουργούντα πέραν της πενταετίας, σε δήμους ή κοινότητες όπου υπάρχουν κέντρα εκδόσεως ή ελέγχου συνταγών, που καθορίζονται με απόφαση του νομάρχη και μέχρι απόσταση 200 μέτρων από το κτίριο αυτών, η δε απόσταση μετράται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1.

6. Δήμοι και κοινότητες γύρω από την ευρύτερη περιοχή των Δήμων Αθηναίων ή Θεσσαλονίκης δύνανται να αποτελέσουν μετ' αυτών ενιαίες φαρμακευτικές περιφέρειες, με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται εφάπαξ με πρόταση του υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά προηγούμενη γνώμη των γενικών συνελεύσεων των φαρμακευτικών συλλόγων Αττικής ή Θεσσαλονίκης. Στις ενιαίες φαρμακευτικές περιφέρειες Αθηνών ή Θεσσαλονίκης επιτρέπεται η μεταφορά των νομίμως εντός αυτών λειτουργούντων φαρμακείων.

Άρθρο 7

Συστάγηση φαρμακείων

Το άρθρο 12 του Ν. 5607/1932 (ΦΕΚ 300 Α'), όπως αντικαταστήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, αντικαθίσταται ως εξής:

1. Με απόφαση του νομάρχη, μετά από γνώμη του οικείου φαρμακευτικού συλλόγου, δύνανται να επιτραπεί η συστάγηση στο ίδιο κατάνη περισσότερων του ενός υπό ίδρυση φαρμακείων, εφόσον χωροταξικά δεν παρακωλύεται η εξηρητηόση του κοινού και δεν έχει δηλωθεί η λειτουργία σε συγκεκριμένο κατάνη νεοιδρυόμενου φαρμακείου ή η μεταφορά φαρμακείου που ήδη λειτουργεί σε άλλη θέση, σε απόσταση μικρότερη των φαρμακείων ή των αδειών ιδρύσεως αυτών που πρόκειται να συστεγασθούν.

Στην περίπτωση αυτή η ολοκλήρωση της ιδρύσεως

του φαρμακείου με τη λήψη άδειας λειτουργίας και η πραγματοποίηση της μεταφοράς πρέπει να γίνει σε χρονικό διάστημα 60 ημερών, αν δε παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η δηλωθείσα ίδρυση και η μεταφορά δεν αποτελούν κώλυμα για την έγκριση της αιτούμενης συστεγάσεως.

Ομοίως μπορεί να επιτραπεί η συστεγάση φαρμακείων υπό ίδρυση με λειτουργούντα φαρμακεία, καθώς και λειτουργούντων φαρμακείων μεταξύ τους.

Επίσης, επιτρέπεται η συστεγάση στο ίδιο κατάστημα φαρμακαποθηκών υπό ίδρυση, λειτουργουσών και υπό ίδρυση με λειτουργούσες φαρμακαποθήκες.

2. Οι αδειούχοι φαρμακοποιοί των συστεγασμένων φαρμακείων και φαρμακαποθηκών είναι συνυπεύθυνοι για κάθε παράβαση νόμου, καθώς και για την αυτοπρόσωπη διεύθυνση και την κανονική λειτουργία των φαρμακείων και των φαρμακαποθηκών τους, και υποχρεούνται να αναγράφουν τα ονοματεπώνυμά τους στις προθήκες και τις επιγραφές αυτών.

3. Η συστεγάση μεταξύ φαρμακείων που λειτουργούν και μεταξύ λειτουργούντων φαρμακείων με υπό ίδρυση, που δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, επιτρέπεται ανεξάρτητα από την απόσταση που έχουν αυτά από άλλο φαρμακείο ή από συστεγασζόμενο.

4. Τα κατά την παρ. 1 συστεγασζόμενα φαρμακεία θεωρούνται, για τον καθορισμό του αριθμού των φαρμακείων, ως λειτουργούντα χωριστά και υποχρεούνται σε ιδιαίτερη δημέρευση και διανυκτέρευση.

5. Άδειες για τη συστεγάση φαρμακείων ή σύσταση εταιρείας εκμεταλλεύσεως των φαρμακείων αυτών, στο εξής χορηγούνται μόνο σε φαρμακεία και φαρμακαποθήκες που πληρούν τις προδιαγραφές της ισχύουσας νομοθεσίας.

6. Σε περίπτωση συνταξιοδότησεως, παραιτήσεως για λόγους υγείας ή θανάτου του φαρμακοποιού, στο κατάστημα του οποίου εγκρίθηκε ή εγκρίνεται συστεγάση, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, δεν έχουν εφαρμογή, ήσυχως της συστεγάσεως, για τους παραμένοντες σ' αυτό φαρμακοποιούς, οι περί εμβადού και αποστάσεων διατάξεις των άρθρων 4 και 6 του παρόντος νόμου. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η προαναφερθείσα συστεγάση δεν ισχύουν οι προϋποθέσεις της παρ. 5 του παρόντος άρθρου και οι περιορισμοί του άρθρου 2 για τον δηλώνοντα, κατά την υποβολή της αιτήσεως για χορήγηση άδειας ιδρύσεως φαρμακείου, ότι θα συστεγασθεί μετά των ανωτέρω και των κληρονόμων, κατά νόμο δικαιούχων της άδειας, οι οποίοι δηλώνουν την αποδοχή τους εγγράφως επί του φύλλου της αιτήσεως.

Αν το εμβάδον του φαρμακείου στις πιο πάνω περι-

πτώσεις είναι μικρότερο του οριζόμενου στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου, τότε η συστεγάση και η αποσυστέγαση, που προαναφέρεται, μπορεί να γίνει μία φορά. Το φαρμακευτικό εργαστήριο μπορεί να είναι και σε ανώγειο, η δε αποθήκη και η τουαλέτα μπορούν να είναι και σε υπόγειο ή ανώγειο χώρο του φαρμακείου. Όλοι αυτοί οι χώροι πρέπει να επικοινωνούν με το κύριο κατάστημα, σύμφωνα όμως πάντοτε με τον ισχύοντα ΓΟΚ.

7. Τα κατά το παρόν άρθρο συστεγασζόμενα φαρμακεία λειτουργούν υποχρεωτικά με τη μορφή ομόρρυθμης εταιρείας, που συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, οριζομένων συνδιαχειριστών όλων των συμμετεχόντων στη συστεγάση φαρμακοποιών και εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των παρ. 2, 3, 4, 5 και 7 του άρθρου 17 του Ν. 5607/1932, όπως τούτο αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 6 του Ν. 328/1976 και 14 του Ν. 1821/1988 (ΦΕΚ 271 Α').

8. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 5607/1932, όπως τούτο τελικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 της παρ. Ζ' του άρθρου 58 του Ν. 1539/1985, (ΦΕΚ 64 Α'), προστίθεται η φράση: ή επί συστεγασμένων φαρμακείων με την επιβληψη του τέρου των συστεγαζομένων φαρμακοποιού.

9. Οι θέσεις φαρμακείων που λειτουργούν νόμιμα, οι οποίες καταργούνται λόγω συστεγάσεως των αδειούχων φαρμακοποιών και συμμετοχής τους σε εταιρεία φαρμακείων, εξακολουθούν να είναι δεσμευμένες και να παράγουν όλες τις νόμιμες συνέπειες για χρονικό διάστημα ενός έτους από την έκδοσή της απόφασης του αρμόδιου νομάρχη, με την οποία εγκρίνεται η συστεγάση των φαρμακείων.

Άρθρο 8

Εταιρεία εκμετάλλευσής φαρμακείων

1. Με απόφαση του νομάρχη, εφόσον χωροταξικά δεν κωλύεται εξυπηρέτηση του κοινού, δύναται να επιτραπεί η σύσταση εταιρειών εκμετάλλευσής φαρμακείων που λειτουργούν ως ατομικά, εταιρικά και συστεγασζόμενα.

2. Η εταιρεία μετά την έκδοση από τον νομάρχη εγκριτικής απόφασης, συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο θα μνημονεύεται ο αριθμός της εγκριτικής απόφασης του νομάρχη. Κυρωμένα δε αντίγραφα αυτού υποβάλλονται, μέσα σ' ένα μήνα από την καταχώρηση στα βιβλία του οικείου πρωτοδικείου, στο Τμήμα ή τη Διεύθυνση Υγιεινής της νομαρχίας και στον φαρμακευτικό σύλληγο, του οποίου είναι μέλη οι μετέχοντες στην εταιρεία φαρμακοποιοί. Σε περίπτωση μη τήρησεως των ανωτέρω, ανακαλείται η εγκριτική απόφαση του νομάρχη. Η ανακλητική

πράξη, με μέριμνα του οικείου νομάρχη, κοινοποιείται στο οικείο πρωτοδικείο για τη σημείωσή της στην οικεία καταχώρηση.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται: **α)** Η μορφή της εταιρείας **β)** Τα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να υποβάλλονται στο Τμήμα ή τη Διεύθυνση Υγεινής της αρμόδιας νομαρχίας, για την έγκριση της συστάσεως της εταιρείας. **γ)** Η διαχείριση, η εκπροσώπηση της εταιρείας, ο διακριτικός εμπορικός τίτλος, που θα τίθεται μετά τη λέξη «φαρμακείο», και το ονοματεπώνυμο του φαρμακοποιού ή των φαρμακοποιών. **δ)** Οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιαίτερων χώρων, εκτός των καταστημάτων των μετεχόντων στην εταιρεία φαρμακείων, για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών αυτών. **ε)** Η έδρα, η χρονική διάρκεια της εταιρείας, που μπορεί να παρατείνεται με την αυτή διαδικασία, καθώς και τα επιτρεπόμενα ποσοστά συμμετοχής στην εταιρεία. **στ)** Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη σύσταση και λειτουργία των εταιρειών. **ζ)** Οι συνέπειες και ο τρόπος εφαρμογής των επιβαλλόμενων διοικητικών, συμβατικών και πειθαρχικών κυρώσεων σε βάρος των φαρμακοποιών-μετόχων, τα φαρμακεία των οποίων μετέχουν στην Ε. Φ.

Άρθρο 9

Εφημερίες φαρμακείων

1. Οι κατά το άρθρο 22 του Ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α') πίνακες διημερεύσεως και διανυκτερεύσεως των φαρμακείων της περιοχής κάθε φαρμακευτικού σύλλογου συντάσσονται με τη φροντίδα και ευθύνη αυτού, ισχύουν για ένα χρόνο και είναι υποχρεωτικοί για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτούς μέλη τους. Ο αριθμός

των φαρμακείων που διημερεύουν κατά το Σάββατο ορίζεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έως 20% του αριθμού των λειτουργούντων φαρμακείων.

2. Της υποχρεώσεως των εφημεριών απαλλάσσονται, μετά από απόφαση του νομάρχη, προσκαίρως ή οριστικώς, οι φαρμακοποιοί για τους οποίους συντρέχουν σοβαροί λόγοι υγείας, αποδεικνυόμενοι με πιστοποιητικό νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ή άλλοι σοβαροί λόγοι για τους οποίους θα εκφέρει γνώμη ο οικείος φαρμακευτικός σύλλογος.

3. Στο άρθρο 22 του Ν. 1483/1984, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο β' του άρθρου 41 του Ν. 1892/1990, προστίθεται δη παράγραφος ως εξής:

«6. Τα φαρμακεία των νησιωτικών περιοχών και ιαματικών λουτροπόλεων δύναται να λειτουργούν πέραν από τις κανονικές ώρες λειτουργίας και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, μετά από σχετική απόφαση του οικείου νομάρχη. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από της δημοσιεύσεως του νόμου».

4. Οι παραβάτες των περί διημερεύσεων και διανυκτερεύσεων διατάξεων, πλην των προβλεπομένων ποινικών και πειθαρχικών κυρώσεων, τιμωρούνται με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, με πρόστιμο από 30.000 μέχρι 150.000 δραχμές και, σε περίπτωση υποτροπής, με πρόσκαιρο κλείσιμο του φαρμακείου από πέντε (5) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Άρθρο 10

Φαρμακευτική Γνωμοδοτική Επιτροπή

1. Στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνίσταται Φαρμακευτική Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελούμενη: **α)** Από τον νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο. **β)** Από τον πρόεδρο του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως αντιπρόεδρο. **γ)** Από τον προϊστάμενο της Διευθύνσεως Τεχνικών Φαρμάκων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως αντιπρόεδρο. **δ)** Από τον προϊστάμενο της Διευθύνσεως Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του. **ε)** Από τον πρόεδρο του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

2. Η επιτροπή της παρ. 1 συγκροτείται με απόφαση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο εισηγητής, ο οποίος πρέπει να είναι υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βαθμό Α' του Κλάδου ΠΕ, και ο γραμματέας της επιτροπής. Με παρόμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της ανωτέρω επιτροπής.

3. Η Φαρμακευτική Γνωμοδοτική Επιτροπή είναι αρμόδια για τη γνωμοδότηση, προ της εκδόσεως αποφάσεως από τον υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε περιπτώσεις προσφυγών του άρθρου 8 του Ν.3200/1955 (ΦΕΚ 97 Α'), επί θεμάτων φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και επί κάθε άλλου θέματος φαρμακευτικής νομοθεσίας, για το οποίο ο υπουργός απευθύνει σχετικό ερώτημα.

4. Ο υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επί προσφυγών του άρθρου 8 του Ν. 3200/1955, ελέγχει την απόφαση του αρμόδιου νομάρχη σε θέματα φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, και κατ' ουσία δυνάμενος, κατά περίπτωση, ν' ακυρώσει η να τροποποιήσει αυτές.

Άρθρο 11

Πειθαρχικά Συμβούλια

Το άρθρο 67 του Ν. 3601/1928 (ΦΕΚ 97 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 4111/1960 (ΦΕΚ 163 Α') και την παρ. ΣΤ' περ. 1 και 2 του άρθρου 37 του Ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

1. Πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια λειτουργούν σε φαρμακευτικούς συλλόγους που έχουν άνω των 100 μελών. Πειθαρχικά παραπτώματα μελών φαρμακευτικών συλλόγων, που έχουν λιγότερα από εκατό (100) μέλη, εκδικάζονται από τα πειθαρχικά συμβούλια των πλησιέστερων φαρμακευτικών συλλόγων, που ορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Η ρύθμιση αυτή ισχύει μέχρι της διεξαγωγής αρχαιρεσιών από τον συγκεκριμένο φαρμακευτικό σύλλογο.

2. Κάθε καταγγελία υποβάλλεται υποχρεωτικά στη γραμματεία του πειθαρχικού συμβουλίου. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου μελετά τα στοιχεία της καταγγελίας και αποφαινεται περί της παραπομπής ή μη του καταγγελλομένου στο πειθαρχικό συμβούλιο.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία ο καταγγελλόμενος κριθεί παραπεμπτός στο πειθαρχικό συμβούλιο, ο πρόεδρος αυτού αφενός τον καλεί να απολογηθεί εγγράφως εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αφετέρου ορίζει εισηγητή επί της υποθέσεως ένα από τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου.

4. Ο οριζόμενος ως εισηγητής μελετά τα στοιχεία της καταγγελίας και την απολογία του καταγγελλομένου, και εισηγείται εγγράφως κατά τη συνεδρίαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

5. Κατά την εκδίκαση της υποθέσεως ο καταγγελλόμενος

μενος καλείται να παραστεί με ειδική πρόσκληση.

6. Οι πειθαρχικές ποινές είναι: **α)** Σύσταση **β)** Επίπληξη **γ)** Πρόστιμο από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Το κατώτατο και ανώτατο όριο του προστίμου μπορεί να αυξηθεί μέχρι το πενταπλάσιο με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. **δ)** Στέρηση για τέσσερα χρόνια ή διαρκώς του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. **ε)** Πρόσκαιρο κλείσιμο του φαρμακείου από ένα μήνα μέχρι ένα έτος. **στ)** Οριστική στέρηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος σε ιδιαίτερες σοβαρές περιπτώσεις. Η επιβολή της ποινής των περ. γ' και ε' μπορεί να συνεπάγεται και την επιβολή της ποινής της περ. δ', εφόσον κατά την κρίση του συμβουλίου συντρέχει ιδιαίτερος προς τούτο λόγος.

7. Το πειθαρχικό συμβούλιο, αν κρίνει σκόπιμο, δύναται να διατάξει τη δημοσίευση, με έξοδα του τιμωρηθέντος, της αποφάσεώς του, όταν αυτή καταστεί αμετάκλητη, με τη μέριμνα του φαρμακευτικού σύλλογου, σε μια τοπική εφημερίδα και στο εκδιδόμενο από τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο «Φαρμακευτικό Δελτίο» ή σε έντυπο του τοπικού φαρμακευτικού συλλόγου, εφόσον κυκλοφορεί.

8. Οι αποφάσεις του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου κοινοποιούνται στον φαρμακευτικό σύλλογο, του οποίου ο πειθαρχικός διωχθείς είναι μέλος, οι δε υποκείμενες σε έφεση κοινοποιούνται και στον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο.

9. Εφεση ενώπιον του Ανώτατου Φαρμακευτικού Πειθαρχικού Συμβουλίου επιτρέπεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον τιμωρηθέντα, στην περίπτωση επιβολής ποινής προστίμου άνω των χιλίων πεντακοσίων ένα (1.501) ευρώ, καθώς και στις περιπτώσεις δ', ε' και στ' της παραγράφου 6. Για την άσκηση εφέσεως απαιτείται η καταβολή παραβόλου 5.000 δραχμών, το οποίο, σε περίπτωση απορρίψεώς της, καταπίπτει υπέρ του Πανελλήνιου Φαρμακευτικού Συλλόγου, άλλως αποδίδεται τούτο στον εκκαθαίνοντα.

10. Η άσκηση εφέσεως για τις περιπτώσεις δ', ε' στ' της παραγράφου 6 συνεπάγεται την αναστολή εκτελέσεως των ποινών μέχρι της εκδόσεως αποφάσεως εν' αυτής.

11. Αποφάσεις του πειθαρχικού συμβουλίου, εφ' όσον κατέστησαν τελεσίδικες, εκτελούνται με μέριμνα του τμήματος ή της διευθύνσεως υγιεινής της αρμόδιας νομαρχίας.

12. Πρόστιμα επιβληθέντα σε οριστικές αποφάσεις

του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου εισπράττονται από το φαρμακευτικό σύλλογο, του οποίου ο τιμωρηθείς είναι μέλος. Ο φαρμακευτικός σύλλογος υποχρεούται να επιστρέφει στον τιμωρηθέντα το επιβληθέν πρόστιμο εξ' ολοκλήρου ή μέρος αυτού, σε περίπτωση απαλλαγής του ή τροποποιήσεως της αποφάσεως του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου από το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 12

Κωδικοποίηση

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί οι διατάξεις της κείμενης φαρμακευτικής νομοθεσίας να κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο, μεταγλωττιζόμενες, επιτρεπόμενες της αναμορφώσεως της σειράς των σχετικών άρθρων.

Άρθρο 13

Ομογενείς φαρμακοποιοί

Ομογενείς φαρμακοποιοί δύναται να λαμβάνουν άδεια ιδρύσεως φαρμακείου και φαρμακαποθήκης, και να ασκούν το φαρμακευτικό επάγγελμα στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φαρμακευτικής νομοθεσίας.

Άρθρο 14

Των υποχρεώσεων του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 εξαιρούνται όσοι έχουν ή πρόκειται να λάβουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος φαρμακοποιού μέχρι 1.1.1992.

Στην περίπτωση αυτή δύναται οι άρρηνες φαρμακοποιοί να συστεγάζουν την άδεια ιδρύσεως φαρμακείου σε λειτουργούντα φαρμακεία ή να ορίσουν αναπληρωτή υπεύθυνου φαρμακοποιού μέχρι την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

Άρθρο 15

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται από τις ισχύος του παρόντος οι διατάξεις:

α) των άρθρων 1, 2 και 3 του α.ν. 517/1968 (ΦΕΚ 188 Α') **β)** των άρθρων 2 και 3 του β.δ. 675/1968 (ΦΕΚ 239 Α') **γ)** του άρθρου 1 του ν.δ. 68/1974 (ΦΕΚ 268 Α') **δ)** της παρ. 7 του άρθρου 35 του ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α') **ε)** της παρ. 1 της παρ. Ζ' του άρθρου 58 του ν. 1538/1985 (ΦΕΚ 54 Α') **στ)** των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 40 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 50 Α') και **ζ)** γενικές ή ειδικές διατάξεις που αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή που ρυθμίζουν με άλλο τρόπο θέματα που διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 16

Στο άρθρο 8 του Ν. 1398/1983 προστίθεται παράγραφος 3, που έχει ως εξής:

«3. Για την αντιμετώπιση δαπανών που απαιτούνται, πέρα των ως άνω διατιθέμενων πόρων, για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων ή ΔΕΠΑΝΟΜ, δύναται να λαμβάνει δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ή της Τράπεζας της Ελλάδας, η οποία εγγύηση θα παρέχεται σύμφωνα με την, κατά τις κείμενες διατάξεις, διαδικασία».

Άρθρο 17

1. Για τη χορήγηση άδειας άσκησης του φαρμακευτικού επαγγέλματος στους πτυχιούχους της Φαρμακευτικής, με απόφαση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ), συγκροτείται επιτροπή με έδρα τη Θεσσαλονίκη, εφαρμοζομένων ανάλογα των διατάξεων που ισχύουν για την αντίστοιχη επιτροπή Αθηνών.

2. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου κανονίζονται με απόφαση του υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά τη γνώμη του ΚΕΣΥ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Τροπολογία του Νόμου 1963/91, που ψηφίστηκε από τη Βουλή: «Το φαρμακευτικό εργαστήριο δύναται να στεγάζεται και στο υπόγειο του φαρμακείου, με την προϋπόθεση ότι έχει εμβαδόν τουλάχιστον 10 τ.μ., αποτελεί με αυτό ενιαίο κτίσμα και επικοινωνεί μαζί του με ευρεία εσωτερική κλίμακα».

Προσοχή: Σύμφωνα με τον Ν. 3457/2006, άρθρο 14, παρ. 2 (ΦΕΚ Α' 93/2006), η παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 5607/32 (ΦΕΚ 300 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «Η μεταφορά φαρμακείων επιτρέπεται μόνο εντός των ορίων των Δήμων και Κοινοτήτων στους οποίους δεν επήλθε μεταβολή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997».

Μεταρρύθμιση του Συστήματος Φαρμακευτικής Περιθαλψης Νόμος υπ' αριθμόν 3457, ΦΕΚ 93Α/8.5.2006

Κεφάλαιο Α'

Διατάξεις περί φαρμακευτικής περίθαλψης

Άρθρο 1

1. Η δαπάνη για τη χορήγηση όλων των νομίμως κυκλοφορούντων φαρμάκων στη χώρα, για τα οποία υπάρχει έγκριση να χορηγούνται μόνο με ιατρική συνταγή, καλύπτεται από το Δημόσιο και τους φορείς και κλάδους ασφάλισης ασθενείας, ανεξάρτητα από την ονομασία και τη νομική τους μορφή. Επίσης, καλύπτεται η δαπάνη των φαρμάκων που χορηγούνται στους δικαιούχους που ανήκουν στην κατηγορία του οικονομικά αδύνατου και ανασφάλιστου. Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 19 του Ν. 1902/ 1990 (ΦΕΚ 138 Α'), του εδαφίου β' της παρ. 2 του άρθρου 31 του Ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α') και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή τους.

2. Δεν καλύπτεται η δαπάνη των φαρμάκων: α) των οποίων η άδεια κυκλοφορίας ορίζει ότι χορηγούνται και χωρίς ιατρική συνταγή, β) σε συγκεκριμένες ενδείξεις οι

οποίες καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ) και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατ' εξαίρεση, η δαπάνη των φαρμάκων που εμπνίπουν στην περίπτωση β' καλύπτεται, όταν αυτά χορηγούνται λόγω της συνυπαρξης παθήσεων συγκεκριμένων ενδείξεων, κατόπιν σχετικής αιτιολογημένης γνωμάτευσης του θεράποντος ιατρού.

Άρθρο 2

1. Στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκου (ΕΟΦ) συνιστάται Πρωτοβάθμια Επιτροπή για τη Διαφάνεια της Αποζημίωσης Φαρμάκων (ΕΔΑΦ). Η Επιτροπή είναι επιταμείης. Μέλη της Επιτροπής είναι επιστήμονες με εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του φαρμάκου, της πολιτικής και των οικονομικών της υγείας. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με διετή θητεία, ως εξής: τέσσερα μέλη από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και ανά

ένα μέλος από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας. Η συγκρότηση της Επιτροπής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση ορίζεται, εκ των μελών, ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Γραμματέας της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, επιλεγόμενοι με ταξί των υπαλλήλων του Ε.Ο.Φ. και των θυγατρικών ανωνύμων εταιρειών του.

2. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συστάται Δευτεροβάθμια Επιτροπή για τη Διαφάνεια της Αποζημίωσης Φαρμάκων (Δ.Ε.Δ.Α.Φ.). Η Επιτροπή είναι πενταμελής και μέλη της είναι επιστήμονες του ιδίου γνωστικού αντικείμενου με αυτούς της Ε.Δ.Α.Φ.. Τα μέλη της Δ.Ε.Δ.Α.Φ. ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με διετή θτεία, ως εξής: τρία μέλη από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ένα μέλος από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και ένα μέλος από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Η συγκρότηση της Επιτροπής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση ορίζεται, εκ των μελών, ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Γραμματέας της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, επιλεγόμενοι μεταξύ των υπαλλήλων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η Δ.Ε.Δ.Α.Φ. είναι αρμόδια για την εξέταση ενστάσεων των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων της Ε.Δ.Α.Φ..

3. Στα μέλη και τους γραμματέες της Ε.Δ.Α.Φ. και της Δ.Ε.Δ.Α.Φ. καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν. Η αποζημίωση βαρύνει

το Λογισμικό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Β.Κ.Α.) και τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Φ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η καταβαλλόμενη αποζημίωση και ορίζεται η αναλογία της δαπάνης που βαρύνει τον Λ.Β.Κ.Α. και τον Ε.Ο.Φ..

Άρθρο 3

1. Η Ε.Δ.Α.Φ. είναι αρμόδια για τον προσδιορισμό και την κατάρτιση θεραπευτικών ομάδων. Οι θεραπευτικές ομάδες εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ένταξη στις θεραπευτικές ομάδες των φαρμάκων, των οποίων η δαπάνη καλύπτεται σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου, και ο καθορισμός των σχετικών δεικτών κατάταξης, γίνεται με απόφαση της Ε.Δ.Α.Φ., βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων κριτηρίων, όπως η θεραπευτική και φάρμακο-οικονομική αποτελεσματικότητα, το κόστος ημερήσιας θεραπείας, η ασφάλεια του φαρμάκου και η επίπτωση στις δαπάνες υγείας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ε.Δ.Α.Φ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να ορίζονται πρόσθετα κριτήρια. Με την ίδια διαδικασία, τα ως άνω κριτήρια μπορούν να αναθεωρούνται ανά διετία. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εμπορικής Ναυτιλίας ρυθμίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Ε.Δ.Α.Φ. και της Δ.Ε.Δ.Α.Φ. και η διαδικασία ένταξης των φαρμάκων στο καθεστώς αποζημίωσης.

2. Με απόφαση της Ε.Δ.Α.Φ., τα φάρμακα κατατάσσονται

νται σε θεραπευτικές ομάδες, εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας τους. Μετά τη γνωστοποίηση της οριστικής κατάταξης, η οποία γίνεται με κοινοποίηση της ως άνω απόφασης της Ε.Δ.Α.Φ. στους ενδιαφερόμενους εντός πέντε ημερών από την έκδοσή της, οι υπεύθυνοι κυκλοφορίας των φαρμάκων μπορούν να υποβάλουν ένσταση ενώπιον της Ε.Δ.Α.Φ., μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από τη γνωστοποίηση. Η ένσταση εξετάζεται υποχρεωτικά εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από την κατάθεση της στη Ε.Δ.Α.Φ.. Οι αποφάσεις της Ε.Δ.Α.Φ. είναι δεσμευτικές για την Ε.Δ.Α.Φ..

Άρθρο 4

1. Από το σύνολο των πρωτοτύπων φαρμάκων που αποτελούν την κάθε θεραπευτική ομάδα διαμορφώνεται μία Τιμή Αναφοράς, η οποία καθορίζεται βάσει κριτηρίων που ορίζονται με απόφαση της Ε.Δ.Α.Φ.. Οι θεραπευτικές ομάδες και οι Τιμές Αναφοράς μπορούν να αναθεωρούνται ανά διετία, με απόφαση της Ε.Δ.Α.Φ..

2. α) Καθιερώνεται Τιμή Ανάκτησης, η οποία ορίζεται ως η θετική διαφορά που προκύπτει από την αφαίρεση της λιανικής τιμής του φαρμακευτικού ιδιοσκευάσματος από την προκύπτουσα βάσει της Τιμής Αναφοράς της θεραπευτικής του ομάδας στην οποία ανήκει, μετά από αναγωγή στην καθαρή τιμή παραγωγού ή εισαγωγέα, όπως αυτή καθορίζεται από την αγορανομική διάταξη 14/89 (ΦΕΚ 343 Β'). β) Ο μαθηματικός τύπος προσδιορισμού της Τιμής Ανάκτησης είναι: Τιμή Ανάκτησης = (Κόστος Ημερήσιας Θεραπείας μείον Τιμή Αναφοράς) επί (Αριθμός Ημερήσιων Δόσεων) επί (γ) όπου, γ = συντελεστής αναγωγής της λιανικής τιμής στην καθαρή τιμή παραγωγού ή εισαγωγέα. γ) Η Τιμή Ανάκτησης όλων των πρωτοτύπων ιδιοσκευασμάτων επανακαθορίζεται

αμέσως μετά την κυκλοφορία του πρώτου γενόσημου (ουσιωδώς όμοιο). Η τυχόν Τιμή Ανάκτησης του πρωτοτύπου προσαυξάνεται κατά τη διαφορά της καθαρής τιμής του παραγωγού ή εισαγωγέα, όπως αυτή καθορίζεται από την αγορανομική διάταξη 14/89, από την αντίστοιχη του γενοσήμου.

3. Η Τιμή Ανάκτησης κάθε προϊόντος δημοσιεύεται στο εκάστοτε δελητίο τιμών φαρμάκων, όπως αυτό ορίζεται στην αγορανομική διάταξη 14/89. Βάσει της Τιμής Ανάκτησης, επιστρέφεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο της Τιμής Ανάκτησης των φαρμάκων επί την ποσότητα των φαρμάκων, των οποίων η δαπάνη καλύφθηκε από το Δημόσιο και τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

4. Οι ασφαλιστικοί φορείς βαρύνονται με την εκάστοτε λιανική τιμή του φαρμάκου μειωμένη κατά το προβλεπόμενο ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου, καθώς και κατά το αντίστοιχο ποσό ανάκτησης, όπου εφαρμόζονται Τιμές Ανάκτησης.

5. Οι δικαιούχοι ασφαλιστικοί φορείς και το Δημόσιο βεβαιώνουν και εισπράττουν το ποσό ανάκτησης από τις υπόχρεες φαρμακευτικές εταιρείες. Το ποσό ανάκτησης νοείται ως έκπτωση επί του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εμπορικής Ναυτιλίας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης,

Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των παραγράφων 2 έως 5 του παρόντος άρθρου. Με την έναρξη ισχύος των ανωτέρω παραγράφων, καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 3408/2005 (ΦΕΚ 282 Α') και το άρθρο 28 του Ν. 3329/2005 (ΦΕΚ 81 Α').

Άρθρο 5

Η περίπτωση 1' της παρ. 1β' του άρθρου 11 του Ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1) Την αξιολόγηση και επανάκριση ανά μορφή και περικτικότητα φαρμακευτικού προϊόντος, προκειμένου αυτό να καταταγεί σε θεραπευτική ομάδα σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα διαδικασία.»

Άρθρο 6

1. Από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου καταργείται η περίπτωση α' της παρ. Α' του άρθρου 4 του π.δ. 67/2000 (ΦΕΚ 58 Α') και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 894/1981 (ΦΕΚ 226 Α'). Εφεξής, δεν απαιτείται η θέωρηση των εκτελούμενων συνταγών, ανεξαρτήτως ποσού.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορούν, κατ' εξαίρεση, να καθορισθούν φάρμακα, ενδείξεις ή τύποι συνταγής για τους οποίους απαιτείται, πριν από την εκτέλεση της σχετικής συνταγής στα φαρμακεία, η θέωρηση της από τις αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα.

Άρθρο 7

Το Δημόσιο και οι φορείς και κλάδοι ασφάλισης ασθενείας υποχρεούνται να προβαίνουν στην επεξεργασία, τον έλεγχο και την εκκαθάριση των συνταγών των ασφαλισμένων τους, στον προσδιορισμό των ποσών ανάκτησης ανά ιδιοσκεύασμα και φαρμακευτική εταιρεία, στην έκδοση των γραμματίων είσπραξης και στην είσπραξη των απαιτήσεων. Επίσης, υποχρεούνται να εξάγουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συνταγογράφηση φαρμάκων. Η επεξεργασία, ο έλεγχος και η εκκαθάριση των συνταγών των ασφαλισμένων, ο προσδιορισμός των ποσών ανάκτησης και η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων μπορούν να ανατίθενται σε τρίτους, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 8

1. Ο ενιαίος τύπος συνταγής, ο οποίος προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 23 του Ν. 2737/1999 (ΦΕΚ 174 Α'), πρέπει να επιδέχεται μηχανογραφική επεξεργασία και εφαρμόζεται σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία, υπό τη μορφή συνταγολογίου που βρίσκεται στην κατο-

χή του ασφαλισμένου και μόνον το οποίο προσκομίζεται στον θεράποντα ιατρό και συνοδεύεται από το αντίστοιχο βιβλιόριο υγείας.

2. Η χορηγούμενη ποσότητα φαρμάκων ανά συνταγή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες θεραπείας. Εξαιρούνται τα χρόνια νοσήματα, όπου εφαρμόζεται η επαναλαμβανόμενη συνταγή, όπως προβλέπεται στο π.δ. 67/2000.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι παθήσεις στις οποίες αποκλειστικό δικαίωμα συνταγογράφησης έχουν ιατροί συγκεκριμένων ειδικοτήτων. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, δικαίωμα συνταγογράφησης έχουν και ιατροί άλλων ειδικοτήτων, εφόσον η συνταγή συνοδεύεται από γνωμάτευση του ειδικού ιατρού που διέγινωσε την πάθηση.

4. Απαγορεύεται, με ευθύνη του θεράποντος ιατρού, η συνταγογράφηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων και δοσολογίας, όπως αυτά καθορίζονται στην Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντων που συνοδεύει το φάρμακο.

5. Οι ελεγκτές ιατροί και φαρμακοποιοί ασκούν καταστατικό έλεγχο επί των συνταγών και, σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, επιβάλλονται στους υπευθύνους κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 67/2000.

Άρθρο 9

Το άρθρο 26 του Ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«**Άρθρο 26** Σε εξωτερικούς ασθενείς που είναι ασφαλισμένοι του Δημοσίου και όλων των φορέων και κλάδων ασφάλισης ασθενείας χορηγούνται, χωρίς συμμετοχή των ασφαλισμένων, από τα φαρμακεία των κρατικών νοσοκομείων και τα ιδιωτικά φαρμακεία, ιδιοσκεύασματα υψηλού κόστους, τα οποία έχουν άδεια κυκλοφορίας μόνο για νοσοκομειακή χρήση. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω ιδιοσκεύασματα χορηγούνται από ιδιωτικά φαρμακεία, τα φαρμακεία αυτά τα προμηθεύονται και τα διαθέτουν στην ίδια τιμή και με τους ίδιους όρους με τα φαρμακεία των κρατικών νοσοκομείων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναθεωρούνται τα ιδιοσκεύασματα αυτά, οι παθήσεις, η διαδικασία χορήγησής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με την υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 10

Η παρ. 5 του άρθρου 13 του ν.δ. 96/1973 (ΦΕΚ 172

Α') αντικαθίσταται ως εξής: «**5.** Τα φαρμακευτικά προϊόντα που διατίθενται στους νοσηλευόμενους στα δημόσια νοσοκομεία και στα ιδρύματα που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας χρεώνονται στην επίσημη νοσοκομειακή τιμή, προσαυξημένη κατά πέντε τοις εκατό (5%), πλέον των νομίμων επιβαρύνσεων. Τα φαρμακευτικά προϊόντα, που διατίθενται στους νοσηλευόμενους σε ιδιωτικές κλινικές εντός των οποίων λειτουργεί φαρμακείο χρεώνονται στη χονδρική τιμή, προσαυξημένη κατά πέντε τοις εκατό (5%), πλέον των νομίμων επιβαρύνσεων. Η χρέωση γίνεται ανά μονάδα δόσης που έχει χορηγηθεί, όπου αυτό είναι εφικτό».

Άρθρο 11

Ως τιμή προμήθειας φαρμάκων σε ιδιωτικές κλινικές, εντός των οποίων λειτουργεί φαρμακείο, ορίζεται η χονδρική τιμή, η οποία καθορίζεται στην αγορανομική διάταξη 14/89.

Άρθρο 12

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου καταργείται το άρθρο 20 του Ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α').

Κεφάλαιο Β'

Διατάξεις περί φαρμακείων

Άρθρο 13

1. Το άρθρο 2 του Ν. 1963/1991 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «**Άρθρο 2**

1. Για την προστασία της Δημόσιας Υγείας και την ορθολογική κατανομή των φαρμακείων στην επικράτεια, καθορίζονται τα ακόλουθα όρια στους δήμους και τα δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 1 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'): Στους δήμους και τα δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό μέχρι χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους επιτρέπεται η χορήγηση μίας μόνον άδειας φαρμακείου, β) στους δήμους και τα δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό χίλιους πεντακόσιους έναν (1.501) και άνω κατοίκους απαιτείται αναλογία χιλίων πεντακοσίων (1.500) κατοίκων για κάθε φαρμακείο.

2. Ο πληθυσμός υπολογίζεται με βάση το αποτέλεσμα της τελευταίας απογραφής.»

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 328/1976 (ΦΕΚ 128 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α. Τα ιδρύματα στο εξής φαρμακεία πρέπει να απέχουν μεταξύ τους και από τα ήδη λειτουργούντα, συστεγασμένα ή μη, σε δήμους και δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα, που αναφέρονται αποκλειστικά στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244

Α'): **α.** Εκατό μέτρα τουλάχιστον, σε δήμους και δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους. **β.** Εκατόν ογδόντα μέτρα τουλάχιστον, σε δήμους και δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό από πέντε χιλιάδες έναν (5.001) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους. **γ.** Διακόσια μέτρα τουλάχιστον, σε δήμους και δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό από εκατό χιλιάδες έναν (100.001) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους. **δ.** Διακόσια πενήντα μέτρα τουλάχιστον, σε δήμους και δημοτικά ή κοινοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό άνω των διακοσίων χιλιάδων ενός (200.001) κατοίκων.

Β. Η ως άνω απόσταση μετράται από τα πλησιέστερα άκρα των κύριων προσόψεων των φαρμακείων, οι οποίες πρέπει να ευρίσκονται επί εγκεκριμένου οδού, κατευθείαν νοτιή γραμμή επί χάρτου ή τοπογραφικού σχεδία γράμματος θεωρημένου από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

Γ. Με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη, μετά από σύμφωνη γνώμη του τοπικού Φαρμακευτικού Συλλόγου, μπορούν να υπάγονται στις ρυθμίσεις των ανωτέρω περιπτώσεων πολεοδομικά συγκροτήματα όμορων δήμων και δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997, που έχουν τον αναλογούντα συνολικό πληθυσμό.

2. Τα φαρμακεία που λειτουργούν συνεχώς εντός των ορίων του ίδιου δήμου και δημοτικού ή κοινοτικού διαμερισματος του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997, με τον ίδιο φαρμακοποιοί, εφόσον μεταφέρονται σε άλλες θέσεις, πρέπει να απέχουν, κατά το χρόνο της μεταφοράς, από τα λειτουργούντα φαρμακεία, συστεγασμένα ή μη: **α)** τουλάχιστον σαράντα μέτρα, εφόσον συμπλήρωσαν οκτώ χρόνια λειτουργίας και **β)** τουλάχιστον είκοσι μέτρα, εφόσον συμπλήρωσαν δέκα χρόνια λειτουργίας. Οι παραπάνω αποστάσεις μετρώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση Β' της παραγράφου 1.»

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 328/1976 (ΦΕΚ 128 Α').

Άρθρο 14

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1963/1991 (ΦΕΚ 138Α') αντικαθίσταται ως εξής: «1. Άδεια ίδρυσης φαρμακείου χορηγείται, μετά από γνώμη του οικείου Φαρμακευτικού Συλλόγου, με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη, για δήμο ή κοινότητα της χώρας στον οποίο δεν επήλθε μεταβολή με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'), καθώς και για δήμο ή κοινότητα που αποτελεί, αντίστοιχα, δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα του συνιστώμενου με τον ως άνω νόμο

νέου δήμου. Οι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του Ν. 1963/1991 (ΦΕΚ 138 Α') εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις των καταργηθέντων δήμων και κοινοτήτων, όπου δε σε αυτές αναφέρεται ο όρος δήμος ή κοινότητα νοείται το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα, στο οποίο αντιστοιχεί ο Ο.Τ.Α. που καταργήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 5607/1932 (ΦΕΚ 300Α') αντικαθίσταται ως εξής: «1. Η μεταφορά φαρμακείων επιτρέπεται μόνο εντός των ορίων των δήμων και κοινοτήτων στους οποίους δεν επήλθε μεταβολή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997.»

Άρθρο 15

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η παρ. 1 του άρθρου 13 του α.ν. 1384/1938 (ΦΕΚ 362 Α').

Άρθρο 16

Η ειδική αμοιβή για το κλινικό και εργαστηριακό έργο που αναφέρεται στην παρ. 6 του άρθρου 13 του Ν. 2889/2001 καταβάλλεται από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και στους φυσικούς ιατρικής-ακτινοφυσικούς, ψυχολόγους, φαρμακοποιούς, νοσηλευτές, μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων, που υπηρετούν σε πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια ή μονάδες εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των Πανεπιστημίων. Η αμοιβή αυτή καταβάλλεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του οικείου νοσοκομείου.

Άρθρο 17

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

Καθορισμός των υποχρεώσεων των ασφαλιστικών οργανισμών, των θεραπόντων και ελεγκτών ιατρών και των φαρμακοποιών, καθώς και των σχετικών κυρώσεων.

Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 121, ΦΕΚ 183Α/3.9.2008

Άρθρο 1

Αντικείμενο – Σκοπός

Καθορίζονται ενιαία για τον Οργανισμό Περιθαλψής Ασφαλισμένων του Δημοσίου (ΟΠΑΔ) και όλους τους φορείς και κλάδους ασθένειας αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά την παροχή φαρμακευτικής περιθαλψής. **α.** Οι υποχρεώσεις των θεραπόντων ιατρών **β.** Οι υποχρεώσεις των ελεγκτών ιατρών **γ.** Οι υποχρεώσεις των συμβεβλημένων φαρμακοποιών **δ.** Οι υποχρεώσεις των ασφαλιστικών οργανισμών **ε.** Οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και ο καταλογισμός των ευθυνών λόγω ζημίας που προκύπτει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις θεραπόντων ιατρών

1. Οι θεράποντες ιατροί, σύμφωνα με τον κανονισμό περιθαλψής των ασφαλιστικών οργανισμών, κατά τη συνταγογράφηση στους ασφαλισμένους τους, υποχρεούνται: **α.** Να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, ειδικά όσον αφορά την υποχρέωση ορθής συνταγογράφησης, τις διατάξεις της νομοθεσίας και των οδηγιών των αρμοδίων Υπουργείων περί του τρόπου, χρόνου και όρων παροχής ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής και να τηρούν τους όρους των συμβάσεών τους. **β.** Να ενεργούν σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής ηθικής και δεοντολογίας. **γ.** Να εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα στους κανονισμούς ιατροφαρμακευ-

τικής περιθαψής των ασφαλιστικών οργανισμών και να τηρούν τους όρους των συμβάσεών τους, εφόσον δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος. **δ.** Να ελέγχουν το βιβλιário υγείας και να διαπιστώνουν εάν το πρόσωπο που προσέρχεται για εξέταση ταυτίζεται με αυτό που αναγράφεται ή εικονίζεται στο βιβλιário υγείας, βεβαιώνοντας ότι υπάρχει ασφαλιστική ικανότητα.

ε. Να εξετάζουν τον ασφαλισμένο πριν χορηγήσουν τη συνταγή και να συνταγογραφούν ιδιοσκευάσματα φαρμακευτικής δράσης σχετικής με τη νόσο, και μόνο για νοσήματα της ειδικότητάς τους. Οι συνταγογράφοι ιατροί είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ορθή και σύννομη συνταγογράφηση κατά τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

στ. Να ελέγχουν από το βιβλιário υγείας τυχόν προηγούμενη φαρμακευτική αγωγή, για την ίδια νόσο, ώστε να αποφεύγεται η συνταγογράφηση ιδιοσκευασμάτων η δραστική ουσία των οποίων έχει αποδειχθεί αναποτελεσματική στον συγκεκριμένο ασθενή ή ακατάλληλη για την περίπτωση του. Επιτρέπεται όμως η αναγραφή ισοδύναμου σκευάσματος που ταυτίζεται φαρμακολογικώς από πλευράς ουσίας με φάρμακο που έχει συνταγογραφηθεί. **ζ.** Να μη επαναλαμβάνουν τη συνταγή φαρμάκων, εφόσον από τη δοσολογία, που υποχρεωτικά αναγράφεται στη συνταγή, και τον χρόνο λήψης, δεν δικαιολογείται η ανάληψη των χορηγηθέντων με την προηγούμενη συνταγή. **η.** Να συμπληρώνουν ευανάγνωστα και με ακρίβεια όλα τα στοιχεία επί του εντύπου της συνταγής, και συγκεκριμένα τη διάγνωση, την ονομασία, τη δοσολογία, την περιεκτικότητα και την ποσότητα των συνταγογραφουμένων φαρμάκων, καθώς και να αναγράφουν το ποσοστό συμμετοχής (%) ή τη μηδενική συμμετοχή του ασφαλισμένου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με υπογραφή και σφραγίδα του θεράποντα γιατρού.

Σε περίπτωση που στη συνταγή δεν αναγράφεται το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στη δαπάνη των φαρμάκων, η συμμετοχή υπολογίζεται αυτοδίκαια στο 25%. Επειδή το ποσοστό συμμετοχής επί της συνταγής από τον συνταγογράφο ιατρό δεσμεύει τον φαρμακοποιό κατά την εκτέλεσή της, οποιαδήποτε διαφορά κατά παρέκκλιση της κειμένης νομοθεσίας καταλογίζεται στον συνταγογράφο ιατρό.

Συνταγές με διορθώσεις πρέπει να φέρουν υποχρεωτικώς επί των διορθώσεων υπογραφή και σφραγίδα του γιατρού, άλλως δεν εκτελούνται. **θ.** Να αναγράφουν μόνο μία μονάδα ιδιοσκευάσματος στις περιπτώσεις εξέων περιστατικών όταν εκτιμούν ότι η διάγνωση δεν είναι απόλυτα ασφαλής και κρίνουν ότι για τον λόγο αυτό δεν υπάρχει βεβαιότητα για την αποτελεσματικότητα της θεραπείας. Περισσότερα της μίας μονάδας ιδιοσκευάσματος, και μέχρι δύο, συνταγογραφούνται μόνο εφόσον κρί-

νεται απολύτως αναγκαίο να συνεχισθεί συγκεκριμένη θεραπευτική αγωγή του ασθενούς για χρονικό διάστημα, για το οποίο δεν επαρκεί η μία μονάδα, και πάντως όχι για χρονικό διάστημα περισσότερο του ενός (1) μηνός ανά συνταγή, σύμφωνα με τη δοσολογία του γιατρού. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τις συσκευασίες που περιέχουν μια δόση, για συσκευασίες ιδιοσκευασμάτων απαραίτητων για φαρμακοτεχνικές εργασίες, για τις επαναλαμβανόμενες συνταγές και τις συνταγές με θεραπεία μέχρι μήνα. **ι.** Να χορηγούν «επαναλαμβανόμενη συνταγή» τρίμηνης διάρκειας μόνο για παθήσεις της ειδικότητάς τους, στους ασθενείς ασφαλισμένους που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις και ακολουθούν σταθερή θεραπευτική αγωγή. Για την εν λόγω συνταγή χρησιμοποιούνται τρία συνεχή φύλλα του συνταγολογίου. Το κάθε φύλλο της επαναλαμβανόμενης συνταγής αριθμείται από τον ιατρό, ο οποίος και αναγράφει στο καθένα από αυτά τις λέξεις «επαναλαμβανόμενη συνταγή». Το κάθε φύλλο εκτελείται χωριστά ανά μήνα από τον φαρμακοποιό. Το δεύτερο ή τρίτο φύλλο της επαναλαμβανόμενης συνταγής μπορεί να προσκομίζεται στο φαρμακείο για εκτέλεση και μέχρι 5 ημέρες νωρίτερα ή αργότερα από την αναγραφόμενη στο κάθε φύλλο ημερομηνία. Ειδικά για τους γιατρούς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δίνεται η δυνατότητα να χορηγούν συνταγή με αγωγή διάρκειας έως και δύο (2) μηνών για παθήσεις της ειδικότητάς τους, στους ασθενείς ασφαλισμένους του ιδρύματος που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις, μόνο όταν ακολουθούν σταθερή θεραπευτική αγωγή. Για την εν λόγω συνταγή χρησιμοποιείται ένα φύλλο του συνταγολογίου, στο οποίο αναγράφεται η ποσότητα φαρμάκων που καλύπτει, σύμφωνα με τη δοσολογία, τη θεραπευτική αγωγή των αντίστοιχων ημερών. Η εν λόγω συνταγή θεωρείται από τον αρμόδιο ελεγκτή γιατρό του ιδρύματος. **ια.** Να μην προτρέπουν με οποιοδήποτε τρόπο τους ασφαλισμένους να εκτελούν τις εκδιδόμενες συνταγές σε συγκεκριμένο φαρμακείο και να μην προσκομίζουν οι ίδιοι τις συνταγές στο φαρμακείο για εκτέλεση. Η παράβαση αυτή συνεπάγεται και την πειθαρχική δίωξη του ιατρού από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα.

2. Οι αγροτικοί ιατροί υποχρεούνται να συνταγογραφούν μόνο μία μονάδα ιδιοσκευάσματος. Εξαιρετικά, και μόνο σε περίπτωση χορήγησης ενδείκνυμενων διαλυμάτων μιας δόσης εκάστου, ο αγροτικός ιατρός δύναται να αναγράφει πέραν της μίας μονάδας ιδιοσκευάσματος, όση ποσότητα απαιτείται για την κάλυψη θεραπείας. Επίσης συνταγογραφούν για χρονιάς πάσχοντες ασφαλισμένους, συνταγή για θεραπεία μέχρι ενός (1) μηνός, καθώς και «επαναλαμβανόμενη συνταγή» τρίμηνης διάρκειας, μόνο βάσει γνωμάτευσης του ιατρού ειδικότητας. Η γνωμάτευση ισχύει για όσο χρόνο έχει καθοριστεί

ο γιατρός ειδικότητας και πάντως όχι πέραν της διείσδυσης από την έκδοσή της. Τις αυτές υποχρεώσεις έχουν και οι ιατροί χωρίς ειδικότητα που συνάπτουν συμβάσεις με τον ΟΠΑΔ ή ασφαλιστικούς οργανισμούς υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5, περ. στ', του παρόντος διατάγματος.

3. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ανεξάρτητα τυχόν ποινικών ευθυνών, αποτελεί: **Για τους ιατρούς του ΕΣΥ**, καθώς και τους ιατρούς, μονίμους ή επί συμβάσει των ασφαλιστικών οργανισμών, πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για κάθε κατηγορία. **Για τους ιατρούς τους συμβεβλημένους με τους ασφαλιστικούς οργανισμούς**, λόγω διακοπής της σύμβασης από 10 εργάσιμες ημέρες μέχρι τρεις (3) μήνες, που κρίνεται από το αρμόδιο όργανο. Σε περίπτωση υποτροπής διακόπτεται η σύμβαση. Νέα σύμβαση δεν μπορεί να συναφθεί πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από την καταγγελία. **Για τους μη συμβεβλημένους ιατρούς**, λόγω αποκλεισμού κάθε συνεργασίας με τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Σε κάθε περίπτωση οι παραβάσεις των ιατρών γνωστοποιούνται και στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο, προκειμένου να διερευνήσει την υπόθεση και να επιβάλει τις προβλεπόμενες πειθαρχικές κυρώσεις.

4. Σε περίπτωση παραβάσεως των προβλεπόμενων από τον παρόντος άρθρου υποχρεώσεων των ιατρών πήλη των αναφερομένων στην ανωτέρω παράγραφο πειθαρχικών, διοικητικών και ποινικών κυρώσεων, επιβάλλονται επιπλέον στους γιατρούς που συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση με τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τον ΟΠΑΔ, με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων τους, οι κάτωθι κυρώσεις: **α.** Σύσταση ή επίκληση **β.** Πρόστιμο κυμαινόμενο από 500-10.000€, αναλόγως με τη συχνότητα και βαρύτητα της παράβασης. Σε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής των προστίμων, τα ποσά αυτά εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

Για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων εφαρμόζονται ανάλογα τα αναφερόμενα στην περ. στ', του άρθρου 4, του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις ελεγκτών ιατρών

1. Οι αρμόδιοι ελεγκτές ιατροί κάθε ασφαλιστικού οργανισμού οφείλουν να ελέγχουν τη συνταγογράφηση, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος, τα προβλεπόμενα στους κανονισμούς ιατροφαρμακευτικής περιθαλψίας των οικείων οργανισμών, τη σχετική γενική νομοθεσία και τις εγκυκλίους των αρμοδίων Υπουργείων και των ασφαλιστικών οργα-

νισμών που εκδίδονται κάθε φορά περί του τρόπου, χρόνου και όρων παροχής φαρμακευτικής περιθαλψίας.

Ειδικότερα οι ελεγκτές ιατροί οφείλουν να ελέγχουν την ορθή συμπλήρωση κάθε συνταγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του π. δ/τος 88/1998 (Α' 82), όπως ισχύει κάθε φορά, τον αριθμό των χορηγούμενων μονάδων συσκευασιών ανά ιδιοσκεύασμα, την αξία κάθε συνταγής, τον αριθμό των συνταγών που χορηγεί ο ιατρός ανά μήνα για κάθε ασθενή ασφαλισμένο, την αναγραφή ιδιοσκευασμάτων σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, την πιστή εφαρμογή των διατάξεων για τη συνταγογράφηση ιδιοσκευασμάτων, την «επαναλαμβανόμενη» συνταγή, τη μη αναγραφή φαρμάκων από ιατρούς διαφορετικής με την πάθηση ειδικότητας τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8. παρ. 3. του Ν. 3457/2006, την ορθή αναγραφή του ποσοστού συμμετοχής στην αγορά των φαρμάκων, ανάλογα με την πάθηση του ασθενούς ασφαλισμένου, την υπερκατανάλωση φαρμάκων, καθώς και την τήρηση της προθεσμίας των 5 εργάσιμων ημερών μέσα στην οποία πρέπει να γίνεται η θεώρηση της συνταγής, όπου αυτή απαιτείται.

2. Συνταγές ιατρών θεωρημένες από ελεγκτές ιατρούς είναι έγκυρες, εκτελούνται υποχρεωτικά από τους φαρμακοποιούς και δεν υπόκεινται σε καμία απολύτως περικοπή. Σε περίπτωση που περικοπεί εκτελεσθείσα συνταγή που θεωρήθηκε από ελεγκτή ιατρό για λόγο που αφορά παράβαση υποχρεώσεως του ιατρού που απορρέει από το παρόν, ο ασφαλιστικός οργανισμός υποχρεούται να αποζημιώσει τον φαρμακοποιό που εκτέλεσε τη συνταγή και να εισπράξει με τη διαδικασία του ΚΕΔΕ την αξία της από τον συνταγογράφο γιατρό. Η θεώρηση λαμβάνεται υπόψη μόνο στις περιπτώσεις συνταγών που απαιτείται θεώρηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ανεξάρτητα τυχόν ποινικών ευθυνών, επισύρει τις κυρώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, του άρθρου 2, του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις φαρμακοποιών

1. Οι φαρμακοποιό που συμβάλλονται, είτε ατομικά είτε συλλογικά, με τον ΟΠΑΔ και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεούνται: **α.** Να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος, τις διατάξεις της νομοθεσίας και των οδηγιών των αρμοδίων υπουργείων περί του τρόπου, χρόνου και όρων παροχής φαρμακευτικής περιθαλψίας, και να τηρούν τους όρους των συμβάσεών τους. **β.** Να έχουν σε άμεση ζήτηση τα νομίμως κυκλοφορούντα φάρμακα, για τα οποία υπάρχει έγκριση να χορηγούνται μόνο με ιατρική

συνταγή και η δαπάνη τους καλύπτεται από τον ΟΠΑΔ και τους φορείς και κλάδους ασφαλίσιων ασθενείας, ανεξάρτητα από την ονομασία και τη νομική τους μορφή.

γ. Να εξυπηρετούν με προθυμία τους ασφαλισμένους και να τους δίνουν κάθε αναγκαία πληροφορία που έχει σχέση με τα φάρμακα, τα οποία παραδίδουν σε αυτούς.

δ. Να εκτελούν οι ίδιοι ή οι νόμιμοι αντικαταστάτες τους πιστά κάθε συνταγή που έχει εκδοθεί κανονικά και προσκομίζεται για εκτέλεση εμπρόθεσμα (εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την έκδοσή της).

2. Συνταγή κανονικώς εκδοθείσα και κανονικώς εκτελεσθείσα, κατά την έννοια του παρόντος διατάγματος, θεωρείται μία συνταγή όταν περιλαμβάνει τα κατωτέρω στοιχεία:

- Την επωνυμία του ασφαλιστικού φορέα
- Το ονοματεπώνυμο του ασφαλισμένου-ασθενούς
- Τον αριθμό μητρώου του ασφαλισμένου
- Την πάθηση από την οποία πάσχει, ως αναφέρεται από τον θεράποντα ιατρό
- Τα χορηγηθέντα φάρμακα (ονομασία, μορφή, περιεκτικότητα, ποσότητα αριθμητικά και ολογράφως, δοσολογία)
- Την ημερομηνία έκδοσης
- Τη σφραγίδα και την υπογραφή ιατρού, με τον αριθμό μητρώου αυτού θεώρηση όπου απαιτείται
- Την υπογραφή του παραλήπτη των φαρμάκων
- Τη σφραγίδα, την υπογραφή και τον αριθμό μητρώου του φαρμακοποιού

Τα συνοδά έντυπα

- Την καταχώρηση στο βιβλιário υγείας, όπου αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία του οικείου φορέα
- Συνταγή που φέρει τουλάχιστον τα ανωτέρω στοιχεία θεωρείται κανονικώς εκδοθείσα και εκτελεσθείσα και πληρώνεται η αξία της, με την επιφύλαξη όσων ισχύουν για τη συνταγογράφηση από ανειδίκευτους και αγροτικούς ιατρούς, καθώς και τη συνταγογράφηση φαρμάκων για τα οποία ισχύει ειδική νομοθεσία.
- Συνταγή θεωρημένη από τον ελεγκτή ιατρό, εξοφλείται στο φαρμακοποιό.
- Συνταγή που φέρει διορθώσεις ή ξέσματα που δεν έχουν βεβαιωθεί από τον θεράποντα ιατρό ή δεν είναι θεωρημένη, όπου αυτό απαιτείται, δεν είναι έγκυρη και δεν εκτελείται.
- Η συνταγή απαραίτητα συνοδεύεται από το βιβλιário υγείας του ασφαλισμένου, στο οποίο ο φαρμακοποιός θα ελέγχει την καταχώρηση των φαρμάκων και θα συμπληρώνει τα στοιχεία εκτέλεσης, όπου αυτό προβλέπεται.

3. Η τυχόν εκτέλεση συνταγής που δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας, καθώς και η εκτέλεση συνταγής που δεν είναι θεωρημένη, όταν απαιτείται θεώρηση, στερεί από το φαρμακοποιό το δικαίωμα να εισπράξει την αξία της από οικείο ασφαλιστικό οργανισμό.

Θεώρηση απαιτείται: **α)** Όταν τούτο ορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. **β)** Όταν η συνταγή περιλαμβάνει ψυχοτρόπα ή ναρκωτικά φάρμακα, πλην των αναφερομένων στον πίνακα Δ και στην κατηγορία Γ. Σ. που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3459/2006 (Α' 103) και του π. δ/τος 148/2007 (Α' 191) «Κωδικοποίηση των διατάξεων κανονιστικών διαταγμάτων και κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων της εθνικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά ανεξαρτήτως της αξίας τους. Τα ανωτέρω ψυχοτρόπα ή ναρκωτικά φάρμακα συνταγογραφούνται στο συνταγολόγιο ή στην ειδική συνταγή που εκδίδει ο ιατρός.

4. Να εκτελούν τη συνταγή τη στιγμή που προσκομίζεται. Η συνταγή δεν επιτρέπεται να παραμείνει στο φαρμακείο ανεκτέλεστη.

Αν ο φαρμακοποιός δεν έχει όλα τα φάρμακα που αναγράφονται στη συνταγή είναι δυνατή μερική εκτέλεση αυτής. Στην περίπτωση μερικής εκτέλεσης, στο πίσω μέρος της συνταγής αναγράφονται τα φάρμακα που δεν παραδόθηκαν και τίθεται η χρονολογία και η υπογραφή του φαρμακοποιού και του ασφαλισμένου. Ο ασφαλισμένος επανέρχεται, μέσα στην προβλεπόμενη ημερομηνία των 5 εργάσιμων ημερών, για την ολική της εκτέλεση.

5. Να συμπληρώνουν κανονικά και με ευκρίνεια τη συνταγή και στις προβλεπόμενες σε αυτή θέσεις, να διατιμούν τις συνταγές, να επισκοπίζουν τις ταινίες γνησιότητας των φαρμάκων, προσέχοντας να είναι εμφανείς οι κωδικό και οι γραμμικοί κώδικες αυτών, να αναγράφουν την ημερομηνία εκτέλεσης της συνταγής, να συμπληρώνουν τον κωδικό τους, ο οποίος είναι ο αριθμός μητρώου τους στο ΤΣΑΥ, να επιθέτουν τη σφραγίδα τους, στην οποία απαραίτητα πρέπει να αναφέρεται ο ΑΦΜ τους, και να υπογράφουν.

6. Να εισπράττουν μόνο το χρηματικό ποσό της συμμετοχής του ασφαλισμένου, εάν προβλέπεται συμμετοχή του στη δαπάνη αγοράς των φαρμάκων. Η εισπράξη του ύψους της συμμετοχής του ασφαλισμένου είναι υποχρεωτική για τον φαρμακοποιό. Συμψηφισμός της συμμετοχής αυτής με μερική εκτέλεση της συνταγής απαγορεύεται.

7. Να μην κρατούν στο φαρμακείο βιβλιάρια υγείας των ασφαλισμένων και συνταγολόγια. Τα βιβλιάρια υγείας και τα συνταγολόγια παραδίδονται μαζί με τα φάρμακα

αμέσως στον ασφαλισμένο ή τον απεσταλμένο του. Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος ξεχάσει το βιβλιό-ριο υγείας ή το συνταγολόγιό του στον χώρο του φαρμακείου, ο φαρμακοποιός οφείλει να το παραδώσει εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών στον ίδιο ή στον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό ή στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής του.

Σε περίπτωση «επαναλαμβανόμενης συνταγής» ο φαρμακοποιός κρατά μόνο τη συνταγή που εκτελεί κάθε φορά. Η φύλλαξη στο φαρμακείο ανεκτέλεστον φύλλων από «επαναλαμβανόμενη συνταγή» απαγορεύεται.

8. Να μην κρατούν στο φαρμακείο ταινίες γνησιότητας αποκολλημένες από τις μονάδες ιδιοσκευασμάτων και μη επικοληθήμενες στις συνταγές ή μονάδες ιδιοσκευασμάτων χωρίς ταινίες γνησιότητας.

9. Να μην έχουν οποιαδήποτε συνεργασία με ιατρούς με σκοπό την κατά παραγγελία συνταγογράφηση.

10. Να μην προχορηγούν φάρμακα, εκτός εάν η προχορήγηση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των υπ' αριθμ. 104425/323/0015/10.4.1996 (Β' 303) και 1116504/34/0015 ΠΟΛ 1370/19.12.2001 (Β' 11/2002) αποφάσεων του Υφυπουργού Οικονομικών, όπως ισχύουν κάθε φορά, σχετικά με την τήρηση ειδικού βιβλίου διάθεσης φαρμάκων από τα φαρμακεία. Στην περίπτωση αυτή οι ταινίες γνησιότητας των προχορηγούμενων φαρμάκων, φυλάσσονται εντός του ειδικού βιβλίου σε ειδική θέση (ζελατίνα).

11. Να αριθμούν εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, τις συνταγές που έχουν εκτελέσει με αύξουσα συνεχή αριθμηση, μηνιαία για τον ΟΠΑΔ ή ανά ασφαλιστικό οργανισμό, και να τις καταχωρούν στο τέλος κάθε μήνα σε ειδικές καταστάσεις φυσικών ή μαγνητικών μέσων ανά οργανισμό. Όλες οι συνταγές και οι ειδικές καταστάσεις τηρούνται και διατηρούνται υποχρεωτικά στο φαρμακείο.

12. Να υποβάλλουν τον λογαριασμό τους μαζί με τις καταστάσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΠΑΔ και των ασφαλιστικών οργανισμών.

13. Να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα και ώρα την είσοδο στο φαρμακείο των εντεταλμένων οργάνων των αρμοδίων Υπουργείων και των ασφαλιστικών οργανισμών, προκειμένου να διαπιστώσουν την πιστή εφαρμογή της φαρμακευτικής νομοθεσίας. Επίσης, οφείλουν να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα και ώρα την είσοδο στο φαρμακείο των εντεταλμένων προς τούτο οργάνων των ασφαλιστικών οργανισμών, προκειμένου αυτά να ελέγξουν συνταγές αποκλειστικά και μόνο του ασφαλιστικού φορέα, στον οποίο υπάγονται. Έλεγχο σε συνταγές όλων των ταμεί-

ων διενεργούν αποκλειστικά και μόνο το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας και η Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υπηρεσιών Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Σε περίπτωση λήψης συνταγών εκτός του χώρου του φαρμακείου για περαιτέρω έλεγχο, τα εντεταλμένα όργανα του ελέγχοντος ασφαλιστικού φορέα ή του αρμοδίου Υπουργείου υποχρεούνται να τις επιστρέφουν κατ' ανώτατο χρονικό όριο μέχρι το τέλος του μήνα που έγινε ο έλεγχος. Στα εντεταλμένα κατά τα ανωτέρω για τον έλεγχο όργανα ο συμβεβλημένος φαρμακοποιός οφείλει να παρέχει κάθε πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτά. Τα αποτελέσματα του διενεργουμένου ελέγχου θα καταγράφονται αποκλειστικά και μόνο σε σχετικό πρωτόκολλο ελέγχου, το οποίο υπογράφεται από τον ελεγκτή (ή επιθεωρητή) και τον φαρμακοποιό, ο οποίος μπορεί να διατυπώσει και τις παρατηρήσεις του.

14. Τα αρμόδια όργανα προβαίνουν σε ελέγχους στα φαρμακεία προς διαπίστωση της τήρησης των αναφερομένων στο παρόν άρθρο, υποχρεώσεων των φαρμακοποιών, σεβόμενα την τιμή και την αξιοπρέπεια του επιστήμονα φαρμακοποιού και των βοηθών του. Τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα μπορούν να καλούν ή να επισκέπτονται τους ασθενείς προκειμένου να διαπιστώσουν τη χορήγηση των αναγραφόμενων στη συνταγή φαρμάκων.

15. Η παράβαση από τον συμβεβλημένο φαρμακοποιό των υποχρεώσεών του, όπως καθορίζονται από το παρόν, συνεπάγεται, εκτός των ενδεχομένων ποινικών κυρώσεων ή των διοικητικών που προβλέπονται από την κείμενη φαρμακευτική νομοθεσία, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, και την επιβολή των εξής κυρώσεων, για κάθε παράβαση, ανάλογα με τη συχνότητα και τη σοβαρότητα αυτής: **α.** Σύσταση **β.** Πρόστιμο κυμαινόμενο από 1% έως 30% επί της αξίας των συνταγών του ΟΠΑΔ ή του ασφαλιστικού οργανισμού που εκτελέστηκαν από το φαρμακείο τον προηγούμενο μήνα, από αυτό τον οποίο έγινε η παράβαση. Ειδικά για την περίπτωση εύρεσης στο φαρμακείο ταινιών γνησιότητας που είναι αποκολλημένες από τις μονάδες ιδιοσκευασματος, το πρόστιμο καθορίζεται μέχρι το πενταπλάσιο (5πλάσιο) της αξίας των ιδιοσκευασμάτων που αντιστοιχούν οι ταινίες. **γ.** Προσωρινό, από δύο (2) μήνες μέχρι έξι (6) μήνες, αποκλεισμό του φαρμακείου από την εκτέλεση των συνταγών του ΟΠΑΔ ή του ασφαλιστικού οργανισμού.

δ. Καταγγελία της σύμβασης μονομερώς από τον πλειερά του ΟΠΑΔ ή του ασφαλιστικού οργανισμού. Νέα σύμβαση δεν μπορεί να συναφθεί πριν την παρέλευση τουλάχιστον δύο (2) ετών από την καταγγελία.

Ειδικά για τις κατωτέρω αναφερόμενες παραβάσεις, πλην των αναφερομένων στις περιπτώσεις β-δ της παρ. 16, του παρόντος άρθρου, δύναται να επιβληθεί επιπλέον πρόστιμο από 3.000€ έως 30.000€.

α. Μη παράδοση από τον φαρμακοποιό ή τον αντικαταστάτη του στο φαρμακείο, των φαρμάκων που αναγράφονται στη συνταγή και χρέωση τους στον ΟΠΑΔ ή στον ασφαλιστικό οργανισμό. **β.** Παράδοση άλλων φαρμάκων ή ειδών από εκείνα που αναγράφει η συνταγή.

γ. Εύρεση στον χώρο του φαρμακείου ή χρησιμοποίηση ταινιών γνησιότητας, πηλαστών ή επαναχρησιμοποιημένων ή παραπονημένων ή με οθησμένες ενδείξεις, ή ταινίες από τις οποίες έχει διαγραφεί με οποιοδήποτε τρόπο η ένδειξη «κρατικό είδος». **δ.** Ανεύρεση και παράνομη χρήση συνταγολογίων ή βιβλιαρίων υγείας ασφαλισμένων. **ε.** Άρνηση ή παρεμπόδιση με οποιοδήποτε τρόπο του ελέγχου που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα στο παρόν διάταγμα.

16. Σε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής των προστίμων, τα ποσά αυτά εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

17. Σε κάθε περίπτωση οι παραβάσεις των φαρμακοποιών γνωστοποιούνται και στον οικείο Φαρμακευτικό Σύλλογο, προκειμένου να διερευνήσει την υπόθεση και να επιβάλει τις προβλεπόμενες πειθαρχικές κυρώσεις.

18. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του ΟΠΑΔ, ή κάθε ασφαλιστικού οργανισμού, μετά την παροχή από τον φαρμακοποιό σχετικών εξηγήσεων, οι οποίες υποβάλλονται εγγράφως, μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, από την ημέρα που αυτός έλαβε το σχετικό έγγραφο, για παροχή εξηγήσεων και στο οποίο υποχρεωτικά αναφέρεται η διαπραχθείσα παράβαση. Κατά της απόφασης αυτής ο φαρμακοποιός δύναται να ασκήσει, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίησή της, προσφυγή ενώπιον της αρμοδίας

Επιτροπής του ΟΠΑΔ (άρθρο 41, Ν. 3329/2005), ενώπιον του Διοικητή του Ιδρύματος για το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ενώπιον του Δ. Σ. του ασφαλιστικού φορέα για τους λοιπούς οργανισμούς.

Κατά τη διάρκεια της παραπάνω προθεσμίας, καθώς και σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης, αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης επιβολής κυρώσεων.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των ασφαλιστικών οργανισμών

Ο ΟΠΑΔ και οι φορείς και κλάδοι ασθένειας αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποχρεούνται: **α.** να προμηθεύουν με συνταγολόγια

τους ασφαλισμένους τους και τα μέλη της οικογένειάς τους. Κατά τη χορήγηση κάθε νέου συνταγολογίου αναγράφεται στο βιβλιάριο ασθένειας του ασφαλισμένου η ημερομηνία παράδοσης, καθώς και ο αύξων αριθμός του συνταγολογίου. Το παλιό συνταγολόγιο ακυρώνεται και παραμένει στα χέρια του ασφαλισμένου.

β. να ελέγχουν την κατανάλωση φαρμάκων των ασφαλισμένων και να προβαίνουν σε συστάσεις όταν κρίνεται αναγκαίο. **γ.** να παρακολουθούν τη συνταγογράφηση των ιατρών και το έργο των ελεγκτών ιατρών. **δ.** να θεωρούν με τους ελεγκτές τους τις συνταγές που χρειάζονται θεώρηση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν δ/μα. **ε.** οι ασφαλιστικοί οργανισμοί αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΓΓΚΑ) υποχρεούνται να καταβάλλουν στον φαρμακοποιό, ανεξάρτητα από τον χρόνο ελέγχου και εκκαθάρισης του λογαριασμού του, ύστερα από πρόχειρο λογιστικό έλεγχο και μετά την αφαίρεση των νομίμων κρατήσεων, το πληρωτέο ποσό μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή του λογαριασμού. Εάν κατά τον έλεγχο και την εκκαθάριση του λογαριασμού προκύψει τελικό ποσό μικρότερο του αιτηθέντος από τον φαρμακοποιό και εξοφληθέντος ποσού, η διαφορά παρακρατείται από τους επόμενους λογαριασμούς του φαρμακοποιού. Σε περίπτωση μη υποβολής νεότερου λογαριασμού, η διαφορά αυτή αναζητείται από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα, κατά τις κείμενες διατάξεις περί αναγκαστικής είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών.

Ειδικά για τον ΟΠΑΔ, για την εξόφληση των λογαριασμών του προς τους φαρμακοποιούς, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των διατάξεων της παρ. Β, του άρθρου 22, του Ν. 3172/2003. **στ.** να μη συνάπτουν συμβάσεις με ιατρούς χωρίς ειδικότητα, εκτός εάν σε ορισμένη περιοχή της χώρας δεν υπάρχουν ειδικευμένοι γιατροί. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται οι ιατροί οι οποίοι, κατά την ημερομηνία ισχύος του π. δ/τος 67/2000, είχαν συνάψει συμβάσεις με τον ΟΠΑΔ και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και είχαν συμπληρώσει 7 χρόνια από τη λήψη της άδειας άσκησης επαγγέλματος, για τους οποίους δεν ισχύουν οι περιορισμοί του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2, του άρθρου 2, του παρόντος διατάγματος (αγροτικό γιατροί). **ζ.** να επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις, όπου απαιτείται. **η.** να μην αναθέτουν καθήκοντα θεραπευτή ιατρού και ελεγκτού στο αυτό πρόσωπο.

Άρθρο 6

1. Το π. δ/γμα 67/2000, (Α' 58) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τα π. δ/τα 8/2001 (Α' 6), 137/2001